ኤረትርያ ሐዳስ

ዕስር-ሐቴ ሰነት ዕልብ 14 | አርቡዕ 04 ኣፕሪል 2018 | ዕውል 2.00 ነቅፈ

ኤረትርየ እት ወዕለ ሜርሐት እትሓድ አፍሪቀ ትሻርክ

ሰፊር ኤረትርየ ዲብ እትሓድ አፍሪቀ አሰይድ አርአየ ደስተ፡ ለመርሑ ወፍድ ሕኩመት ኤረትርየ፡ ዲብ ዮም 21 ማርስ እት ርዋንደ እተ ገብአ 10ይ ፍንቱይ ወዕለ ሜርሐት ድወል ሕኩማት እትሓድ አፍሪቀ።

እሊ ፍንቱይ ዋዕለ፡ መጅልስ ሜርሐት ናይለ እትሓድ ዲብ ወርሕ የናይር 2018 እበ ሓለፈዩ ቀራር ለትሰርገለ እት ገብእ፡ ዲብ ክልአት ዐባዩ አርእስ ህድገ ወእትፋቅያት ሳደቀ።

ለወአወላይ፡ ዐመልየት አሰሶት መንጠቀት ቃረት ወሑድ ዐዳገ ወሐረከት መዋጥኒን ለከሰስ ዲብ ገብእ፡ ሙሸተርከት ለሰኖታት ዲብለ ትፈናተ ደረጃት ገብእ ለጸንሐ ህድግ፡ ካቲመ እንዴ ወደው፡ ክልኤ ናይ እትፋቅየት ወሲቀት አዳለው።

እብ አሳስ እሊ ዲበ ክልኤ ወሲቀት እግል ልፈርመ መዳላየን ለአከአደየ ድወል ፈረመ እት ህለየ፡ ለወሳይቅ እብ ድቀት እግል ልትደረሰ ወቅት ለጠልበየ ኤረትርየ ለብእተን ድወል ህዬ ዲበ መጽእ ወክድ እግል ልፈርመ እተ ዲብ መፋህመት ትበጽሐ።

ወፍድ ሕኩመት ኤረትርየ፡ እትሊ ለትሸርሐ አርእስ፡ እብ ፍንቲት እተ ካልኣይ መብዳእ ወረአይ ሕኩመት ኤረትርየ ለተአክድ ከሊመት አስምዐ።

መክተብ ሕሳባት ዓም አንፋሩ ለአደርስ

32 አንፋር መክተብ ሕሳባት ዓም፡ ምን ናይ መንጠቀት አፍሪቀ መነዘመት ወመአሰሰት ውቅል መሓሰባት መትሃግየት ህግየ እንግሊዝ ላተን ድወል (AFROSAI-E) እብ መጽአው ሰብ መቅደረት፡ ዲብ ቴክኖሎጂ ሐብሬ ለረከዘ ተእሂል ነሰአው።

ሀደፍ ናይ እሊ ምን 26 አስክ 30 ማርስ ዲብ አስመረ ለተሀየበ ተእሂል፡ መቅደረት አንፋር ዲብ መሓሰባት ማልየት ጠወሮት፡ እተክምሰልሁመ ለእብ እዴ ልትሸቄ ጸንሐት መሓሰባት ማልየት፡ እብ ቴክኖሎጂ ሐብሬ ለተሌት እግል ትግባእ ክምቱ መመቅረሓይለ ተእሂል አሰይድ አማኑኤል ኢሳቅ ሸርሐ።

መስኡል ዓም መሓሰባት አሰይድ ገብረእግዚኣብሄር ገብረመድህን እተ አስምዐየ ከሊመት፡ ለተእሂል አተላላይ ናይለ ምን ወክድ እት ወክድ መቅደረት አንፋር እግል ትዕቤ ለልትነዘም ተእሂል ክምቱ እንዴ ሐበረ፡ ለደርሰ ዲብ አካን ሸቅሎም እብ ፍዕል እግል ልሸቀው እቡ ወዲብ ዐቦት ሸቅሎም ዶሮም እግል ለዓቡ ትፋነ።

14ዩ ወዕለ ሸባባት ጀሸዲዐ እብ ዐውቴ ተምም

"ተረቼ እት ዔማት ምህነት እቅትሳድ ዝሕረት ወጠን" እብላ ትብል ስቅራት እት ዮም 29 ማርስ ለተከሰተ 14ይ ዋዕላ ሸባባት ጀብሀት ሸዕብየት እግል ዲሞቅራጥየት ወዐዳለት ፈርዕ እሮባ ሰሚናራት ወራቅ ድራሰት ወመትባዳል ተጃርብ እቡ ላኣታላሌ ሃላ።

መስኡል ማሕበር ሸባብ ኣሰይድ ሳልሕ ኣሕመዲን እት 31 ማርስ እትለ ወድዩ ሰሚናር፡ እት ካርጅ ለኑብሮ ሸባብ እት ፈዛዐት ለአተንከበ መትነዛሞም እንዴ አደቀበው መሻረኩቶም እት ክሉ መጃላት ዐማር ወጠን እግል ልዓቡ እሊ ለሀሌነ እቱ መራሕል ለጠልቦ ዳይ ክምቱ ሸርሐ።

መትነዛም ሸባብ ሓዳስ ዛህረት እንደይትገብእ እት መትአንባት ግድለ ሰላሕ ምንለ አትናየተ ጋሪት ዐቢ ክምቱ ለዘክረ አሰይድ ሳልሕ አተረዶት ወራት ሸባብ ጀብሀት ሻዕብየት እግል ዲሞቅራጥየት ወዐዳለት እት በራምጅ ክድመት ወጠን፡ ንዳል ድድ አህዳፍ ልጃእ ወአደቀቦት እቅትሳድ ወጠን ሰኒ ምህም ክምቱ ሸርሐ።

መመቅረሓይ ልእኮታት ኤረትርየ እት እሮበ ሰፊር ፍስሓጽዮን ጴጥሮስ እት ተቀዩም ሸቅል ወጠንያይት ለጅነት እትለ ቀደመየ ከሊመት ለልጃን እት አከዶት መሻረከት እት ክሉ መጃላት ዐማር ወእብ ፍንቱይ እት ከባከቦት ዓይላት ሹሀድእ ወባቅዕ ሻብ እብ መትሰባል እግል ልሸቀየ ፊናሁ ቀደመ።

እብለትፈናተው ዳርሳም ለቀርበ ድራሳት ወመትባዳል ተጃርብ እት ወቀሎት ፈሀም ሰኒ ሴድያይ ክምዐለ ሙሸተርከት እትለ ሀበዉ ረኣይ ሸርሐው።

እትሊ ማሌ ዮም 2 ኣብሪል ለተመ 14ይ ዋዕላ ሸባብ ጀብሀት ሸዕብየት እግል ዲምቅራጥየት ወዐዳለት ምን በናቢን ድወል ለምጽኣው 700 ሻብ ወሻበት ሻረከው።

ከበር እስትሽሃድ

ገዲም ምናድል ምሖርባይ ድንጉስ አረይ ናፍዕ እት 103 ሰነት ምን ዕምሩ አስተሸሀደ።

እት ሰነት 1932 ዲብ ጥልያን ለትዐስከረ ከዲብ ከም ሞቃዲሾ፡ አዲስ በበ ወብዕድ ድዋራት ለከድመ ምሖርባይ ድንጉስ አረይ፡ እት ወርሕ ማርስ ሰነት 1962 ዲበ ለዶል ለሀ አርባዕ ወርሕ ሌጠ ዋድየት ለዐለት ሰውረት ኤረትርየ ከም ትሓበረ ምሖርባይ ድንጉስ፡ እበ ዐለ እግሉ በቃዐት ወተጃርብ፡ እት ሰነት 1963 ቃእድ ፈሲለት፡ ሐቆሁ ህዬ አስክ ደረጀት ቃእድ መጦሎኒ ለበጽሐ እብ ገበይ ሰኔት ለመርሐ ሙናድል ዐለ።

ምሖርባይ ድንጉስ አረይ፡ ምን ዲብ ወርሕ ማርስ ሰነት 1963 ዲብ ተገሩበ ለገብአ አወላይ ሐርብ ዐስከሪ ድድ እስትዕማር ዴሽ አቶብየ እንዴ አንበተ፡ ኣት ሐረብ ዲደ- ደዋይሕ አረዳ፡ ዐመልየት ተላ ኬላይ- ኮይታ፡ ሐርብ ሱ\ሶሱነ ናይ ሰነት 1976፡ 16 አምዕል ለአተላለ ሐርብ ሎኬታት፡ እት ሰነት 1975 ለገብአ ሐርብ ታና-ዳ፡ ሐርብ እንዳ ሐርማዝ፡ ሐርብ ተሕሪር ባርንቶ፡ 1978 ወዲብለ ትፈናተ ዐመልያት ወመዓርክ እብ ፈራሰት ለትሓረበት ወለአትሓረበ ምሖርባይ ክም ዐለ ወሳይቅ ታኣሪክ ሐያቱ ለአክድ።

በዐል ፈረዕ አብ 11 ላቱ ሸሂድ ድንጉስ አረይ፡ ምን ሰነት 1981 አስክ 1991 ዲብ ሱዳን ሐቆ ጸንሐ፡ ሕርየት ኤረትርየ ከም መጽአት ምስለ ከምሰልሁመ ለመስሎ መልህያሙ ገዳይም" ዶርነ እግል ነአግዴ" እንዴ ዐዶም ሐቆ አቅበለው፡ አስክ 103 ሰነት ዕምሩ ከም ዐቢ ዐድ ዲብ ወአትመቃርሖት ወዐገሎት ቅደይ ሸዐብ ከድም ለጸንሐ ፋርስ ምሖርባይ ቱ።

ዓደት ቀብር ምሖርባይ ድንጉስ አረይ ናፍዕ፡ ውቁላም ቅያደት ዴሽ፡ ሰብ-ሰልጠት ሕኩመት፡ ወጀብሀት፡ ምስሉ ለናደለው ምሖርበት ገዳይም፡ እተክምሰልሁመ ዓይለቱ ወሸዐብ እተ ሐድረው፡ ማሊ 1 ኣብሪል ሳዐት 10 ቀደም አዝሀር ዲብ መቅበረት ሹሀደ ሞጎሎ እብ ሕሽመት ተመት።

እት ዓደት ቀብሩ፡ ቃእድ ጀብሀት ምውዳቅ ጽሓይ በርጋደር ጀነራል ተክሌ ክፍላይ፡ ሓክም አቅሊም ጋሽ-በርከ አሰይድ ፍስሃዬ ሀይሌ፡ እብ ሰም መልህያሙ ህዬ ምሖርባይ ድግለል እብራሂም ኩሉ ዲብ ቀብሩ አክሊል ዕምቦበ ከረው።

ተቅሪር

አድም አብሐሪሽ

ተቅሪር መድሐራት ክታብ ‘አርወሐትኪ አተክሪ’

እት ዮም 30 ማርስ 2018 ምን ገጽ ምሴ መድሐራት ክታብ “አርወሐትኪ አተክሪ” ዲብ ሐረት መንተዘ ወመጥዐም ዐሮበነ ገብአት። ብዝሓም ቄርአት ወፈተች ክታብ ክምሰልሁም፡ መስኡሊን አቅሳም ሕኩመት ወመሳኒት ኬትባይ ለሐድረወ መናሰበት፡ መክሰቲለ በርናምጅ እብ ዝክረት ሹሀደእ ክምሰል አስተብደ፡ ለትፈናተ እግለ ክታብ ለከሰሰ መራሲም ትቀደመ።

እግለ ክታብ ለከትበ ደረሳይ ዕሙማይት ደክተረት አሮተ ላቱ ሻብ መሐመድ እድሪስ ሓምድ እት ገብእ፡ መትኣማር ምስል ኬትባይ ክታብ ለወደ ሰሕፊ ስሌማን ዐቤ፡ ክምሰልሁመ ተቀዩም ክታብ ለወዴት እሉ፡ ሰሕፍየት ከልሹም መሐመድ ደባስ ዐለው።

ለክታብ እት አንሳት ለልትረሔ አምራድ ወሊድ ወስርዐት መትፋራይ ለሸምል እት ገብእ፡ እብ ዓመት ቄርአት ወእብ ፍንቱይ አንሳት ምንለ ሳድፈን አምራድ ከአፎ ነፍሰን እግል ለአንግፊ ክም ወጅብ ክም መርጀዕ እግል ኣመሮት ሕማማት ለገብእ እለን ክታብ ዕሉም ዓፍየት ቱ።

መሐመድ እድሪስ ሓምድ እሊ ዕልማይ ክታብ እግል ለአዳሌ፡ መጦርለ እግል ወቀሎት አምሩ ወድራሰቱ ለወድዩ ጅህድ፡ አክል አዩ ካድም ክም ነስአ ምኑ፡ ምነ ሳፊ ወሐብሬ ዋድሐት እብ ለቀለት ህግየ ለብእቱ ጽበጥ ክታቡ ትቀይሙ።

እትሊ ወክድ ጎነ ትግራይት አክትበት ብዙሕ ልተርጀም ዲበ ወልትከተብ እበ ለሀለ ህግየ ዐድነ ትገብእ ክምሰል ህሌት ለልአርኤ ወራታት መድሐራት ዶል ትርኤ፡ እብ አማን ሸባን መጅተመዕ ትግሬ ለሐሶሱ ወአግቡይ ክታበት ቀፍሮ ክም ህለው ለወቀዮም ሰመዕ በሲር ጋብእ ህለ።

ህግየ ህዬ፡ ዳርሳመ ኩሉ አስቡር ጥባዐት እንዴ ተዐደው ከትበው ወአፍረው ዲበ ምን ገብእ፡ እት በገይዳት ዲብ ተጠውር ክም ትሄርር አኪድ ቱ። ከትግራይት፡ ዳርሳመ ዶል ከትቦ እበ፡ ልሰዕ ከዚኑተ ሕንፍልት ለኢህሌት ህግያ ተጅረት ተ። ምን እትሊ አውረሐት ቅሩብ ለትደሐረ አክትበት ምን እንረኤ ህዬ፡ ሕሳል ዓፍየት እብ ዩሰፍ እድሪስ አሚር፡ ሴፈ ደረሰ እብ ዑመር ዑስማን ወእሊ ለሐልፈተነ ጅምዐት ለትደሐረ ክታብ “አርወሐትኪ አተክሪ” ደርብ ሕድ እግል ንሳሜ እንቀድር።

ሕማማት፡ ገበይ ዳፍያቱ ወዳወዮቱ ክምክምት ሀሌት።

ወለሳልስ ምዕራፍ =ሕማም አጥባይ ትገብእ እት ሀሌት፡ ምንዓዲ ሕማማት አጥባይ አስክ ሰረጣን አጥባይ ከፎ መጽእ፡ ከፎ እንከርያ ወከፎ ልትዳዌ ጭምም እንዴ አበለት እት 7 ሰፍሐት ቅድምቱ እነ ሀሌት።

እሊ ክሉ ጽበጥ እት 108 ሰፍሐት ክምኩም ሀለ። ለክታብ እብ ዓመት 129 ገጽ ምንመ ገብእ፡ ቅያሱ እግል ትቅርአ ውጡይ እት ቦርሰት እዴ አው እት ጂብ ሰዴሪት ወጃኬት እግል ትጊስ እቡ እተ እለ ትገሴከ እግል ትቃልያ ለትቀድር እብ ብትከት ሰኔት ዱሉይ ሀለ።

እሊ ክታብ ጻብጡ ለሀለ ዕልም እግል አንሳት ዓፍየት ነፍሰን እግል ልዕቀበ ሌጠ ኢኮን ለነፈዕ፡ ለእግል ክድመተን እት ተዕሊም፡ ዔማት አክባር ወሕክምነ ፍሩራም ለሀለው ሰብ ምህነትመ እግል ለአድርሶ ወበራምጅ እግል ለአዳሉ ምን ለሐዙ፡ ክም መርጀዕ ወናይ ሸቅል መምሬሕ እግል ልንፈዕ ለቀድር ክታብ ቱ። ለዘይድ እግለ ክም ወካይል ዓፍየት ዐዶታት እንዴ ገብአው ለከድሞ፡ እት ዕያዳት ብሩር ለሀለው ዔማት ሐብሬ ክም ቀልቦም ለኢረክቦ ዔማት ሐብሬ ወመርጀዕ ለገብእ ክታብቱ።

ለሰኔቱ እት ዕልም ዓፍየት ተቀዩር ወተጠውር ብዙሕ ዲብለ ብጹሕ እተ ሀለ መርሐለት ሰበት ትከተበ ዕልም ሐዲሰ እንዴ ረከብከ ለሔሰት ሐብሬ እግል ተሓልፍ ለሰዴቱ።

ኬትባይ ንፎዕ እቡ ለሀለ በሰር ክትበትቱ– ሕሰቦታት ሐጨር፡ መሐባልክ ለአለበ ተርኪበት አው ለጡም ሂገ፡ ተአትሐዜ ለቤለየ መዕሉመት እብ ሂገ ቀላል ሃይብነ ሀለ።

ጌገ፡ እት ገሌመ እብ አንሰ እንዴ አንበተ እብ ተብዐት ለአከልሰ አው እብ ፈርድ እንዴ አንበተ እብ ብዙሕ ለከልሰ ሕሰቦታት ሳድፈከ።

ሐትሐቴ እብ ኢገበዩ ለአተ ከሊማት ሳድፍ፡ መሰለን ፋይቶት (ፈርድ ፋይተት፡ ወብዛሕ ፈያቲብ)

ሰመዕ ገሮብ፡ ክም Organ- ኣይተት ሀሌት፡ እትለ አሮ መርጀዕነ ዲብ መጃል ዓፍየት ላቱ ክታብ “ሐኪም በር” ክእነ ርቱቡ ሀለ == ሴል፡ ክትፌተቲት፡ ክትፊት፡ ሰርዐት፡ ገሮብ

እት ክታብ “አርወሐትኪ አተክሪ” ምነ ክቱብ እበ ፈሀምክወ ሴል፡ ክትፌተት፡ ሰመዕ ገሮብ፡ ሰርዐት ወገሮብ ተ፡ ለሰመዕ ገሮብ ክም ናይ ሰምዒት (Sense Organ) ሰበት ትመስል ክፈል ገሮብ ምን ትበሀል ገብእ ወሔሰ እብል።

ዐሺነት ዘርእ ለትብል ዕብረትመ፡ እግለ “testicles” ሰበት ኢትሸረሐ፡ ቀደድ-ፍሬ ምን ትትበሀል አውመ እበ ስሜተ ለዐባይ ምን ትትከተብ ወሔሰ እብል።

ሸን ለትብልመ እግለ “Sperm” እብ ፍንቱይ ሰበት ኢትሸርሐ፡ “ሸን-ውላድ” ምን ትወሰክ እተ ዝያድ ትወዴሕ አስክ አክል-ሕድ ናየ ቃል ትረከብ እለ።

ዲብ ገጽ 152 እብ ሰበት ምን ዕምስነ ለከሬዕ አድውየት እተ ሀለ ሐብሬ ዐምሳት ሐቴ ዶል እንዴ ነስአቱ ብዙሕ እግል ትጽነሕ ትቀድር ለልብል ሀለ አንሳይት ቱ ለቀሰዱ። እት ሰፍሐት 159 እት ጠሉቅ ደቁሰ ሸንተ እግል ትራቅብ ኢትቀድር ትብል ለሀሌት ክምለ ናይ ፌስቱለ እግል ኢትምሰል “ሸንተ ሰኒ ኢትጸበጥ እለ” ወገብአት ወሔሰ።

ዎርዎሮ ገእ ለለአብለከ መፋሂምመ ሀለ። እት ገጽ 57፡ “ጅንሰ ደመ ኣር ኤች ኢፋሉታይ ምን ገብእ ወሀተ እብ ሰቡብ ሕማም ኣር ኤች አሆታይ ምን ነስእ ድድለ ኣር ኤች እሊ መዳፈዐት እንዴ አዳሌት ብክራመ እግል ተአድምዕ ትቀድር” ለትብል ሐብሬ ሀሌት። ኬትባይ እብለ ገብአ ምስምሰ ድድለ ደመ ላቱ ደም እት ደመ እብለ ገብአ ተሓበረ ምን ገብእ ቱ ለቀሰዱ፡ ላኪን ከፎ ድድ ለገአ ትትሀየብ ለልብል ሕሳብ በየአከ።

እት ገጽ 58መ ለአርእሰ ተእሲር ሕማም(ቲቢ) እት ዐምሳት ልብል ላኪን ለጽበጥ ምስል ዐለቅ ለትጻበጣቱ። እት ገጽ 76 እብ ሰበት ረክሰ ትሪኮምናሰ ዲብለ ለሀድግ አርእሰ ዲብ ካፍሖት ለምስልነ ለትጃመዐው ሀዬ እብ እንክሮም እግል ልትዳወው እምበል ሕ’ቤዕ ወስትር እግል ነአስእሎም ብነ።

ክታብ “ርሕኪ አተክሪ” ለጽበጡ ሰኒ ዶል ትትፋጠኖ እግለ ድድ ህዳይ ተሐት ዕምር ተዕቢኣት ወዱ ለሀለውመ ሴድያይ ቱ። እግልሚ፡ አጊድ ጅመዕ ለአንበተየ አዋልድ ወተሐት ዕምር ለተሀደየ አረይ ሕማማት ሰርዐት ፍሬ ክም ገበአ ዲቡ ክቱብ ሀለ።

ለዐል ዕምርመ ምን 35 ሰነት ወለዐል እት ገበአ ወላድያት ለሕማማት ክም ልትረሔ ለሐብረነ። ኢውልደት ወየአጥበዮትመ አረይ ሕማማት ሰርዐት ፍሬ ክም ወዴ እተ ክቱብ እግል ንርከቦቱ።

ለናይ ደንጎበ ምዕራፍ እብ ሰበት ሕማማት አጥባይ ምን እሊ ሀሌቶ ፍይሕ ወትቤ ወፈቴኮ። እብ ዓመት ዕልም ዓፍየት በሐር ሰበት ገብአ፡ እት አሮ ክታብ እግል ልትከለሰ ለቀድር ኢኮን። ኬትባይ ምነ እለ ረአ ወእት ደሚሩ አሰር ለሐድገ ቴለል ዓፍየት አንሳት እንዴ ትበገሰ ሰበት ከትበ፡ ለእሉ ሐረ አርእሶታት ምስል ሐያት አንሳት ዐድነ ቅርብ ለብእቱ ወኔፍዓይ ሰበት ገብአ፡ እግል ልትሐመድ ለአስትህሎ። እግል እሊ ለቀረአው ወለቀርአየ ኩሎም እብ መፋሂም ወመዕሉማት እግል ልረዘቀ ከዶል ሓሪት ዝያድ ክም ዐበ ወዕልም ክም ወሰከ እብ ክቱብ ብዕድ እግል ልትወለበነ እግል ልሴፍዎ ሀዬ እስኤ።

እተ አተንሰዮትኩም

ሐምደኩም።

ወሹክረን!

ጌማም ክታብ አርወሐትኪ አተክሪ

እብ፡ ሰሕፍየት ከልሹም መሐመድ

አወል አልሐምዱልለህ ምኒነ ለለሐይሶ ምን ወለድነ፡ ለውላድነ እግል ለኣምሮ ወአምሮም እት አዳሞም እግል ለዐዱ መትበጋሶም ህዬ ዝያድ ሓይሳም ወድዮም። ወልዬ መሐምድ እድሪስ ሓምድ (ዶክቶር ምን እብሎመ ረዪመ ኢሀለ) ህዬ፡ እተ ወቀዩ ናዬተ እግል ኢብል እንዴ አክበረ በክት ምን ሀቤኒ እብ ውላዱ ልክበር እዬ።

ለእለ ነስአ መባደረት እብ ናዬ ተቀዩም አክል አዩ እማቱ ወሐዋቱ ክም ፈቴ ወምን እኪተን ክም መጽጸ ለተአርኤተ። ንኡሽ እት እንቱ ለሕሳቡ ዐቢቱ እግል ኢብል እቀድር። ለክታቡ እብ ፍንቱይ እግል አንሳት ለትዳለ ክምቱ ምን ልባሰ ለዐሉ ለአስእል። “አርወሐትኪ አተክሪ” ልብል ወሰወር አንሳት ወው’ላደን ሓቅፍ ሀለ። ላመ ከርሱ አንሳት ምን ሕማም ወሞት ነፍሰን እግል ለአተክርየ ለነፈዐን ሐብሬ ቅዝር ዓቅር ሀለ።

ለክታብ እት ሰለስ ምዕራፍ ዐባዩ ለትካፈላቱ።

ምዕራፍ ሐቴ = እት ዐመሲ ለልትረሔ ሕማማት ለትኸሰሰ ገብእ እት ሀሌት፡ እት ኩብደ ዲብ 70 ገጽ 14 ለትፈናተ እት ዐመሲ ለልትረሔ ሕማማት፡ በሰር ዳፍያቱ ወገበይ ሰራዩ ሓቅፈት ሀሌት።

ካልእ ምዕራፍ = እት ክለን አንሳት ለልትረሔ አጅናስ ሕማም ለትትናወል ህታመ 14 አርእሰ እት 89 ገጽ፡ እብ ሰበት እት ገሮብ ሰርዐት ፍሬ አንሳት ለልትረሔ

ኤርትርያ ሓዳስ

ክል አርቡዕ ለትጠ’በዕ ጀሪደት

<u>መዳልያይ፡</u>
መሐመድ እድሪስ መሐመድ
<u>ናይብ መዳልያይ፡</u>
ኣድም ሳልሕ (አቡሐሪሽ)
<u>ለይ-ኣውት፡</u>
ፋጥና ኣደም
ዘህረ ዐሊ
ተለፎን፡ 121797
ፋክስ፡ 127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247
<u>ተውዝዕ ጀሪደት፡</u>
ተለፎን፡ 200454
<u>አትአመሮት፡</u>
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ደልኣባብ

ዐብደለ መ/ዐሊ. (መዐልም)

******* ስርበብ ሳርዳይት *******

10ይ ወናይ ደንገበ ክፊል

ዴብ ሐልፈ 9ይ ክፊል ቅሰት ስርበብ ሳርዳይት፡ ኤረትርየ ሐቆ ሰላስ ሰነት ክምሰል ተሐረረት ጩዋይት ምስለ እት ዐለዮ ለተኣመረት ምስሉ ዐብደልሐይ ኤረትርየ አቅበለት። ሳልሕ እሊ. ወክድ እሊቱ ከበረ ለሰምዐ። እብ ፈርሐት ሀንደገት ልቡ ዴብ ዘብጥ ህዬ እግል ክሉ ለኣዳም በሸረ። ቅስመቶም ዴብ ሕድ ምንመ ይዐለት ዎርትክ እብ ጀሀቱ ወልደ ወተልደ። እተ ልብል መብጠር ባዋረት ዐለት። ዮም ህዬ ዓሰራይ ወናይ ደንገበ ክፊል ልተላሌ።

ዴብ ሰነት 1991 ሸዐብ ኤረትርየ እብ እግል ሓዚሀ ከደን ለፈግረ፡ ሰበር ለተዓደ፡ ኣሸዋክ ወሀደም ለካየደ ወእኪት ወመራር እንዴ ከሀለ፡ ሕርየቱ ሸፍረ እግል ለዓይረ ቀድረ።

ለእግል ሓዚ ሕርየት ከደን ፋግራም ለዐለው ምሔርበት ተሕሪር ወእት ቀበት ዐድ ወከርጅ ለዐለ ሸዐብ ኤረትርየ እት ዎሮት ወቅት እብ ዎሮት ሸዑር እግል ልሸዐር ቀድረ። ሀቱ ህዬ፡ ምን ገብእ ጸነሐኒ ወምን ገብእ ኢጸነሐኒ? ለልብል ጋር ቱ።

ለእግል ሓዚ ሕርየት ፍሩር ለዐለ በዴር እምበል እስትሻሃድ ወለ እግል ዎሮት ወቅት እት ምቀደም ዕንታቱ ዉሰፍት እግሉ ለኢትኣምር ሸቀላት ወሀማት ምስል ከበር ሕርየት ዔረዩ። ወላመ ሸዕቱር ለዐለ ሸዐብ ምን እሊ. ሸዑር እሊ. እግል ሊረም ኢቀድረ። ምን ገብእ ለስተሸሀድ? ወምን ገብእ ለዐዴር ናይ ክል ኤርትራ ሀምገም ገብአ። ጩዋይትመ ክምሰል ክል ኤረትራ ምን እሊ. ሸዑር እሊ. እግል ትፍገር ኢቀድረት።

ለእግል ወቅት ረዪም ምን ርሕመ ለወልደተን አዌልዳተ ወበዐል ፈርዐ ለትፈንቴት ጩዋይት፡ ዴመ ልትረአወ ምንመ ዐለው፡ ሐቆ ብሸራት ሕርየት ላቱ ስካብ ወቅሳን አብ እግለ።

ሸዐብ ኤረትርየ እት ቀበት ዐድ ወካርጅ ደላሊክ ፈርሐት ወለውቀት እት ዘብጥ፡ እማት እት ለዐልለ ወአበው እት በርጅ። ጩዋይት እብ በይነ ዎሮ ረአሰ ሸቀላት ወሀማት ወርሰየ።

ረአይ ኢኮን ወሰመዕ ክምሰል አዜ ምን ፈርዕ ቤት ያፍ ጋሊሀ ለሀለ አገማም ሌጠ ገብአት። ለሰኒን ወደየ ወወዴት ምነን አዌልዳተ እት ገጸ ትዋሰፈየ እግለ። ህጅክ ትግበእ ወመሕበር ሰሓቅ ልግበአ ወክበር ምስል ጩዋይት አካን የዐለት እግሉ።

ጩዋይት እምበል አናካይ ወአተቅሳይ እምበል ስርቤብ ወሰፈሳል ብዕድ ኢትረአየ። ጀለ ጀላሉ ቱ ካልቅ! ክለ ሐቴ ከለ መዓደ ሐቆ ተመ ሀታመ ትትርኤከ፡ ኤረትርየ ዐድን እብ ሕርየተ ክምሰል ትበሸረት፡ ጩዋይትመ እግል ግራሀ እንዴ ሀበተን ግዕዘት ምነን ለዐለት አዌልዳተ አትዋየነት። ወእግል መርኢትን ላሊ. ወአምዕል ተርሀት።

እግል እሊ. ሐዲስ ሸዑር ጩዋይት ለረኤት ወለት ሕደጋት እጄ ላተ አልዐውደ ዐብደልሐይ፡ ልብ እንዴ ከሬት እግል ከእግል እመ ሻቅል ለሀ ጋር እግል ትድለዩ ሓዜት። ወእብለ ህዬ ለእት ልብ እመ ዕቁር ነብር ለዐለ እብ ክእነ ለመስል ሰኣል ወጀሀት እተ።

"ይመ እንተ አሆቱ እብ በይንኪ. አክል እሊ. እት ሸቀላት ለከሬ ጋር ሚ ሀለ?" እት ትብል ትሰአለት። ሀታመ ገድም እምበል እግል ዐብደልሐይ እግል ብዕድ ነፈር ዳግመቱ ለኢትኣምር ታሪክ ሐያተ እግለ ወለት ሕደጋት እጄሀ ላተ አልዐውደ ደግመት እለ።

አልዐውደ ማሲ. ምድር አቡሀ ምን ሸቅል ክምሰል መጽአ ወሐወ ክምሰል ዔረው፡ ለእግል እመ እት ሸቀላት ወሀማት ካሬ ለዐለ ጋር ደግመት እሎም።

እሊ. ወቅት እሊ. ጩዋይት እት ገሮብ ቅጠብ እት ልትከዴ ወሸዕሊለት እት ተዐርገ እብ ብካይ ትፈተሐት እቶም። ዐብደልሐይመ እት ወክድ ሕርየት ምስለ ዐለ እቱ ሸዑር ፈርሐት ወለውቀት ምስሉ ለኢገደስ ሸዑር ብዕድ እት ጩዋይት አግረሰ። ምናተ ምስለ እት ክል መባጥር እግል ልብጠር ክምሰልቱ አትአከደ እግለ።

ጩዋይት እንዴ ትደመለት ግራሀ እንዴ ሀበት ሓድገተን ለዐለት አዋልደ፡ ሐዋት ናይ እሎም እት ዐለዮ ውሉዳም ለሀለው ዉሳድ ዐብደልሐይ ሰበት ተን፡ ሀቱመ እግል ልሕዜ ምስለ ክምሰልቱ ገለድ በአ እግለ። እብ ክእነ ህዬ እግል ለአትሃድአ ወክምሰል ንኡሻይ እት ለአትሓልየ አንበተ።

ዐብደልሐይ "ረቢ. ቅስመት ዋዲ. እግልኪ. ሀለ ምንገብእ እንተ ወሀተን እግል ትትረአው" ቤለየ። ወእብለ ህዬ ኤረትርየ ክምሰል ተሐረረት ሐቆ ሐምስ ሰነት በሀለት ዴብ ሓምሳይ ዔድ እስትቅላል ጩዋይት ምስለ ሐፌ ወልደቶም ወበዐል ፈርዐ ዐብደልሐይ ምን እግል ሰኒን ላጅአት እቱ ለዐለት ዐለዮ አስከ ዐደ ኤረትርየ አቅበለት።

ከበር ምጽአት ጩዋይት ምን አዳም ሳሜዕ ለዐለ ሳልሕመ ጩዋይት ክመ ምን ዐስተር ለትከሬት ወሀበት ምን ረቢ. መሰለት እቱ። ለሓለት ህዬ ሕልምቱ ሚ አማን ክሉ ረአሱ ትቀዌት እቱ። ክምሰለ እት መሰል ዐረብ ለሀሌት "አልሐይ ይትላገ" በሀለት "እት እድንየ ለሀለ ልትረኤ"፡ ሳልሕመ ለቅርጡን ዐለ ወጅሁ ትፈሰሰ። ምስለ አርበዕ እብ ሓለት እ'መን ጣርሳት ለዐለየ አርበዕ አዌልዳቱ ህዬ እብሊ. ከበር እሊ. ትበሸረው።

ለእግል ሰኒን ብዙሕ ከበር ለይዐለ እግል ጩዋይት ህዬ እብ ፈድል ረቢ. ወፈድል ሕርየት ምን ከደን ወልጃእ ዐድ አቴት። ላኪን ስርቤብ ወሰፈሳል ላተ ሰዱ ሐልፈ እተ። እብ ሸፋግ እግለ ቀደም ብዙሕ ሰኒን ምን ሰሕል ክ ም ሰ ል በዴት

ም ክ ራ የ እንዴ ኢትደሌ ሓድገቱ ለዐለት ሸፍር ሓለቱ እግል ትድሌ ሰኒ ትረመጨት።

ጩዋይት ሐቆ በደ እምበል ከበር ወረአስ ምን ዐለዮ ምስል ብእሰ ወውላደ አስከ መዲነት ከረን አቅበለት። ሳልሕ ወአዋልዱ ሐቆ ከበር ምጽአት ጩዋይት ሰምዐው ላተ አስክ ሀተ ወሀቶም ገጽ እት ገጽ ልትዋጀሀ እግል ልእመና ኢቀድረው። ሸቀላቶም ሀሙሞም እት ዘይድ ጌሰ።

ላመ እግል ሐቴ ኢኮነ ሰሜት ጩዋይት እንዴ ኢትረፌዕ ለኢትውዕል ወኢትትመዬ ለዐለት ሐማተ ሳሬት፡ "ወያረቢ. ከበረ ልግበእ ወረአሰ እንዴ ኢሰምዐኮ ወኢረኤኮ ኢትንሰአኒ" ትብል ለዐለት ሳሬት ከበር ጩዋይት ክምሰል ትደገመ እግለ ተሕሚድ ወሽክር እት ረቢ. እት ትወዴ፡ ወአርወሐተ አሚን እግለ አቤት መሰለኒ፡ "ገድም ሕነ ወጩዋይት ሐቆ ትርኤነ ማይታ'መ ወሕነ እግል ንትረኤቱ" እት ትብል ትፈክረት።

ሳልሕ ወአዋልዱ እግል ሰፈር መዳሊቶም እንዴ አትመመው፡ ወሳሬት ጀርተም ዴብ ትብል በዐል ጊሰት ውብጅሐት ሰበት ይዐለት እግል ንምጸአኪ. እባቱ እንዴ ቤለው ሐደገወ ምኖም። ሙባረክ ላቱ ምን አቡዬ ወሐዋቹ ዮም ምዕል ምንቱ ለእዬ ለአተርፍ እት ልብል ላሊ. እግል ለአትሓሉዉ ምንመ ቤለው፡ እሰእኡ እንዴ ዋጨለ እት እገሩ ሰበት ትመዔት፡ ክምሰል ኢተርፍ የቀነዮም።

ሳልሕ ወአዋልዱ ወወልዱ ደርብ-ሕድ ተሬ አስክ መዲነት ከረን ቤለው ወዴብ ዐድ ዐብደልሐይ ክማም ገብአው። ዐድ ዐብደልሐይመ እግል ምን ልጃእ መጽአዎም ለዐለው ወእበ ካልእ ህዬ እግል ምን ጀሀት ሰሕል መጽአ ለዐለው ዐድ እሲቱ እግል ልትከበቶ ልትጸቦሮም ዐለው።

ለእግል ሰኒን ብዙሕ እግል ልትረአው ለኢቀድረው ውሉድ ወዋልዳይት ወክልኡት ሰብ ሔመ እበ ዐለ እግሎም ወእበ ድሙላሙ ለዐለው አዋይን ፍኑቲያም ሐቀለ ጸንሐው እግል ልትረአው ቀድረው።

ጩዋይት ወአዋልደ አድሕድ ክምሰል ረአየ መርኢት ማይት ወሕያይ ሰበት ገብአ እተን ቀበሊት እንዴ ገብአየ ስር ወሰራሪት በትከየ። ወክሉ ለእግል መርኢተን ለሀስክ ለዐለ አዳም ምስል እግል ኢልትቃበረ ፈርሀ። ክሉ ዴብ አካን ሓድር ለዐለ አዳም እበ ሓለተን ወለ ሀተን ምን ሕድ በደየሁ ሰኒን ወድኒን እግል ሕድ ደግም ወልሰአል ወዐለ።

እለ አምዕል እለ ዐድ ዐብደልሐይ ቦሸት አዳም እንዴ ወረቶም ክሉ አዳም ረአሶም በጽሐ። ለአዳሚን ምስጢር ቅሰት ጩዋይት እግል ልድሌ ወልትካበር ዐቦረገ እቶም። ሐቆ ሰለስ ዮም ግድም ሰፈላለን ወድንጋጸን ክም ሓለፈየ እም ወአዋልደ ለሐልፈት ቅሰት እግል ሕድ እግል ልዳግመ አስተብደየ።

ላመ ምን ፈረጅ ውሉድ ዐለ ሙባረክ ክመ ሰብ ምስል ልቡሉ፡ "በዴር ሐሙዬቱ ወአዜ ማይ ዐዳይ ሰተ" ሀቱመ በዴር ሙባረክ ወሐር ቦሸት ሐዋቱ ወእመን ጩዋይት ክምሰል ረአ እንዴ በሀረረ፡ ደኑብር እንዴ ወደ እግል ልፍረር ሑድ ተርፈዩ። ላመ ዐድ በዐል ዐዱ ወጋሻዩ ክሉ እብ ሓለት ጩዋይት ወአዋልደ እት ልትፈከር ሓለት ሙባረክመ ተአትፈከር ተ ለዐለት። አክለ እናስ እብ ሐጅቡቱ ወተሸበሐቱ ረአተ ሙክለፍ ዴብ እንቱ ገዓራት ወደ ወዴብ አቡሁ ትለዋለ፡ ክሉ ያለ ብልዐፎብ ቤለ ወምን ሓለቱ በሀጀ።

ጩዋይት እግል አዋልደ ለሀተ ነስአተ ምሰዳር ደግመት እለን ወተየልል አድሕድ ደለየ። አብዓሻ ሳልሕ እት ምጅልስ ጋሽ ሰበት ዐለ፡ አርወሐተ ክምሰል ደሌት ወሞት ሐሙሀ ዑመር ክምሰል ሰምዐት እት ራቤዕ ዮመ እግል ሰላም ሸበቱ ወአቡሁ አብ ክሉም ክምሰል ዐለ ወምን ክሎም ክምሰል ሞተ፡ አትሳጀዐቱ።

ሀተ እብ ዕን ሕውሬረ ትትፋጠኑ እንዴ ዐለት፡ እት ቅብላቱ ግሲ. እንዴ ትቤ እግል ለአብርየ ጠልበት ምኑ። ሳልሕመ ምን ወክድ ለሀተ ቀንጸተ ሓለቱ ክምሰል ትብደለት ወትከማጀነት ወመናበረቱ ክም ኢጠፍሐት ምንመ ሐበረየ ለሰበብ ሀቱ ኖሱ ሰበት ዐለ፡ እት ወጅሀ ረቢ. አብረየ ወዐፈየ። ወላመ አማንት እትኩምተ ወገለድ እትኩምተ ብሀለቶም ለዐለት እት ዶለ ክምሰል ተሐደገት አሰአለየ። ወእበ ሀተ ለወዴቱ እንዴ ኢልደመል ረአየ ምን ረቢ. ልትምኔ ክምሰል ዐለ ደግመ እግለ።

ሳልሕ ልውቅ ወፋሬሕ ዴብ እንቱ ምን በጽሑ ሓድገቱ ለዐለት እንዴ ደግለለ ወትከርከረ ወለባርሀ ዐለ አንያቡ እንዴ ትሻረፈ እብ ሀተ ለኢትጸበረተ ሓለት እንዴ ትቀየረ ጸንሐየ።

አብዓሻ ሳልሕ እግለ ጸዕደ ሸከሙ እት ማትሀ ወእበ ሐቴ ኔቡ እት ለአትባርሀ "አሰናይ ገድም እምዓሸ ዴብ እድንየ እብ ሐያትነ እት ሕነ ትርኤነ ወትባሬነ ዲኢኮን፡ እግል ሓዚኪ. ዴብሚ ይአንገኒኪ፡ መክይረት ወሰረደት ሚ ሐደግኮ? ምን እመይት አላሁ ዓለም ፍንጊዬ ወፍንጊ ጀነት ሞት ተ ሌጠ ለሀሌት" ሐቆ ቤለየ ሀታመ እግል ተአብርዩ ወእበ እት ረአሰ ለነሰአየ ምሰዳር ጸመር እግል ትሳምሑ ተሐሰበየ።

ጩዋይትመ ለሓለተ ወልዱ ክምሰል ረኤት ዎሮት እሊ. መባረክ ወሊድ ወክምሰል እሊ. ገብእ ምኑ እንዴ ትቤ ሀማት ወሸቀላት ወደ እት ወሐር እግል ትስደዩ ወተዓውት ክምሰልቱ አከደት እግሎም።

አይወ ሐቆ ስርቤብ ወሰፈሳል ወሐቆ ትርሃን ወአኖካይ፡ መጽአት ደብኒ ሰአዮብ ወመትረአይ። ሐቆ በደ ወቀወ ግድም ዔረት ዓርበይት እት አፍያት።

" ተ መ ት "

ክልሹም መሓመድ

ራየት ምን ኣሌሌት ጀለ መሰዋት ናደለት

ዲብ እሕትፋል ተሕሪር መዲነት ነቅፈ እግል ንሻርክ ምስል መሕበር ጀማሂር ሳሕል ነቅፈ ዶል ኣቴነ ጋሻህ እግል ትትሐደር ለዐል ወተሐት ዲብ ትብል ረከብናሁ። ዲብ ምግብ ሽቅለ ንኢሽ ፍርሰት እንዴ ሀበተነ እግል እብ ሰበት ተጅርበተ እግል ተሓኬነ ለቀደምናሁ ዲብ ጠለብ የአቅለለቶ። ሰኒ እንዴ ትቤ ትገሴት ምስልነ። ራየት ዑስማን ሑመድ ትበህል፡ እት ሰነት 1970 ዲብ ናይ ዮም ምዴርየት ነቅፈ ዲብ ሮረ ሐባብ፡ ላበ ዲብለ ትበህል ቀርየት ትወለደት። ኣዜ ሀዬ መስኡለት መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ ምዴርየት ነቅፋተ። ንኢሽት ዲብ እንተ ዲብ መደት ስቱር ወራር (ሳብዓይ ወራር) እት ሰነት 1983 ለዐለት ሓለት ሐርብ ወመትሻዕታር እት እግር ሙናድሊን እግል ትቅነጽ ለወዴተ ምን ልበ ለኢትበዴ ለረኤት እተ ሰነት ተ።

ራየት ዲብ ትደግም " ለወራር እብ ሀበሮ ዐለ መስል እቼ፡ ዴሽ ብዙሕ እግለ ወራር ዋጀሀ ወመጀርሒን ብዝሓም እብ ነጋላት እንዴ ትረፈዐው ዲብ ኣንሑስነ ለኣቱ ዐለው። ዋልዳይቼ ሀዬ እግለ መጀርሒን እንዴ ረፍዐው ለመጽኦ ማይ ተህይብ ወነብረ፡ ወለመጀርሒን ማይ ኣክለ ቤለው እግል ተኣስትዮም ክም ተሐዜ፡ ኢፋልኪ ከብዱ ዝቡጥ ሀለ ኢተሄቦ ዲብ ልቡለ፡ እብ ልብ ንእሽ ልትኣመረኒ። ሐቆሀ፡ ዴሽ ኣባይ እብ ጥያራት ወመዳፌዕ ቀዝፈነ። ምኑ እግል ንድሐን ሽንከት ሐሴ እግል ንትሓበዕ ክም ትቀሰብነ፡ ምነ ዶል ለሀ ሰውረት ክም ሀሌት ወመስተዕምር ክም ሀለ ዲብ ዐድነ እብ ምህሮ ሰያሰት ወኣትፋዘዕ እንዴ ኢገብእ፡ እብ ረእየት ዕንቼ ተዐለምኮ" ትቤ።

እብለ ውዲት መስተዕምር መራነተ ትፈሌሕ ዐለት። ሀሩረ ላኪን እት ከብደ የዐቅበለ፡ መርባትለ ሸዐብ ሸዕቱር ለተኣቀሰን እበ ገበይ ረክበት። ለደዋሒ ቀደሙ ሙናድሊን ዲብ ልትሐረኮ እቱ ርእየት ኢኮን፡ ሐቆ እሊ ተሀደገ ወራር ላኪን ሙናድሊን(ጀማሂር) እተ ዐዶታት እንዴ መጽኣው እግል ልነዝሞ ኣንበተው። ለዐድ በዲር ጀብሀት ተሕሪር ተኣደርስ ዲበ ለዐለት መድረሰት ሰበት ጸንሐት ዲቡ ጀብሀት ሸዕብየት ክም መጽኣት ለመድረሰት ተኣተላሌ ትቤ። "ዋልዴንነ ላኪን እት ሐንቴ ሸዕብየት እግል ለኣድርሱነ ኢሐዘው ከለ ከራሪስ እንዴ ሐብዐው ድራሰት የዐለት እሎም ቤለው" ትፈቅድ ራየት። ለድግመ ዲብ ተተላሌ፡ "ለመድረሰት ክም ኢዋሰለት መሕበር ሸባብ እንዴ ተኣሰሰ ዲቡ ትነዘምነ። ለዶል ለዐለው ጀማሂር ከረ ሰዐድየ ኣብራሂም፡ ፋጥነ ዐሊ ኖር፡ ለተኪዳን ካሕሳይ፡ ኣሰፋሽ ወወድ ሰቤ ዐለው። ሕነ ኖስነ መሕበር ሻባት እንዴ ትበሀልነ ኣንሳት በይንነ ትከወንነ። ለመሕበር ፍርቀት ዓዳት ኣሰሰ ወኣነ መቀድመት በርናመጅ ገብኣኮ፡ እሊ ዲብ 1984-85 ቱ። ሐቆሁመ ምሊሽ ገብኣነ ወምኑ ዲብ ዴሽ መሐሊ ተዐዴነ። ዲብ ወግሬት ለዐለ መዐስከር ዲቡ ተድሪብ ዐስከሪ ነስኣነ። ለመደት ለሀ ለደንገለት በደል ትትሀዴ ትትዐስከር ወለንኢሽ እተ ሐንቴለ ምዕባየ ትሸንግል ለዐለት ዲቡ እዋንቱ። ናይ ሰያሰት ፈዛዐትነ እግል ትወቀል ጀማሂር ንዳል ትሩድ ወደው። ሕነ ክም ፍርቀት ሀዬ ለምዕል እብ ሪመ እንዴ ትሸረሐ ዲብ ሴምዓዩ ለኢበይእ ሸሬሕ ሰያሰት እበ ፍርቀት እብ ሕላይ ወተማሲል ክም ቀደምናሁ እተ ዶሉ ተቅዩር ለኣመጽእ ዐለ። እብ ፈድል ለእሉ ነኣርኤ ዐልነ ዕፌ ዓዳት ለሸባብ እተ ንዳል ሄመት።" እንዴ ትብል ለጀማሂር ለኣጸቡጦምቱ ሕላይ፡ ኣሽዓር ወተማሲል ምን ዝያድ ርሳስ ወመዳፌዕ ለረኤት ተሓኬ።

እት ሰነት 1985 ስልሐ ለረፍዐት ራየት እት ሰነት 1986 ዲብ መልመለት እተ ገብኣ ናይ ኣትፋዝዖት እጅትመዕ ለሀበቶ ረኣይ እብ ፍንቱይ ትፈቅዶ። ዓዳት ዴራይ እግል ልትረፍ ገብእ ዲብለ ዐለ ንቃሽ፡ ሐቴ ወለት ተሐት ዕምር ተሀዴት ምን ገብእ ከኣፎ መስኡልየት ዓይለት እግል ትርፈዕቱ፡ ወለጅነ ለሀተ ተዐምሶ ከፎ እብ ደሓኑ እግል ልትወለድ ቱ? ዶል ትቤ፡ እሊ ጀማሂር ከረዎ ዲብ ኣፉሀ ድኢኮን ሀተ ምን ኖሰ ለትብሎ ኢኮን እንዴ ቤለው "ኣዜኬ እለ ምን እት ኣፉኪ ከረየ እኪ" እት ልብሎ እግለ ጀማሂር ዲብ ሳሙ ልትሰኣለ ክም ዐለው ተሓኬ። ሀተ ላኪን እበ ልትሀየብ ለዐለ ምህሮ እበ ፈሀመቱ ምን ኖሰ እንዴ ትበገሰትቱ ረኣየ ለሀበት።

ዴሽ መሓሊ ናይ ሳሕል ምስል ዴሽ መሐሊ ሰንሒት ወበርከ እንዴ ተሓበረ ዲብ ማርየ ጸላም ብርጌድ 38 ከወነ። ራየትመ ዲብ ዐቂብ ደሓን መሳክበ እንዴ ኢትከረዕ ምኑ እንዴ ኣሬመት እት ብዕድ ጸሮታተ ሙናድሊን ተሓበረት። ዶል ድፋዓት ሐልሐል ዲብ ትሸፍፍ ወዶል ኣምን ወጠን ለለሐምርጎ ሓምሳይ መስርዕ ዲብ ትትሓረብ እት ሰነት 1990 ለዴሽ መሐሊ ዲብ ዴሽ ሸዕቢ/ዴሽ ንዛሚ ሰበት ተሓበረ ህታመ ዲብ ሮረ መንሰዕ ሻፈት ዲብለ ዐለት ክፈል ዴሽ 90 ትየመመት። ምስል ውሕደት ኣስለሓት ክቡድ ናይለ ክፈል ዴሽ እት ናይ ሞርታራት ትረተበት። ሐቆ ሕርየት ለናይ ኣስለሓት ክቡድ ለዐለው ዲብ መካናይዝድ ክፈል ዴሽ 74 ሰበት ተሓበረው ህታመ ዲብ ረሻሽ በጽሐየ። ሐር ምን ዴሽ ክም ትሳረሐት ዲብለ ዐደ ለዐለው ዲቡ ነቅፈ ኣቅበለት። ወምስል ጼዋህ ዲቡ እንዴ ሐድረት ዐየለት። ላኪን ምን ንዳል ጀለ መሳዋት ምን ነዘሞት ወኣፍዝዖት ኣንሳት ኢተሀኬት። እበ ቅድረታተ ምስል መሕበር ትሳዴ ዐለት። መድት ሰኔት እብላሀ ክም ሸቁት፡ ሙናድለት ዓሸ ዐሊኖር መስኡለት መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኣቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ ዲብ ሀሌት፡ ሴድያይት መስኡለትለ መሕበር ዲብ ምዴርየት ነቅፈ ገብኣት ወደረጀተ ዲብ ትወቀል ኣዜ መስኡለት መሕበር ኣንሳት ናይለ ምዴርየት ሀሌት።

ወራታትለ መሕበር እተ ምዴርየት ዲብ ትሸሬሕ ሀዬ፡ "ኣወል እብ ኣሳስለ ዲብ ሳቤዕ ሙእተመር ለገብኣ ኣግቡይ ነዘሞት መባትክ ናይለ መሕበር እንነዝመን። ሕድ ለሸበሀ ኣሕድ ለለሰመዐ ምስል ልትነዘመ። እት መዳርስ ምን ዕምር 16 ሰነት ወለዐል ለገኣየ እንነዝም። እት ሸዐብ ሀዬ እት ብሩር ልግበእ ወመዳይን ዎርዎሮ ድዋራት ምን ኢገብእ እት ክሉ ወካይል ብነ። እለን ወካይል እለን ምን ዋሕደአ(ኣሃዱ) እብ 50 ነፈር ለትቀይም ዲብ ፈሬዕ(ጉጅሌ) 200-400 ነፈር ለትከምክም ወሐቆሁመ እብ ደረጀት ቦርድ ለትከምከመያተን" ትቤ።

ክም ትነዘመየ ሐቅ ኣንሳይት ሕፉዝ ዲብ እንቱ እግል ልንበር ለትሰዴ መቅደረት ወፈሀም ረክበ። ራየት ክምለ ትብለ "እሊ ማሌ ኣዋልድ ኣንሳት ለሓለፈያሁ ንዳል ወእስትሽሃድ ድግም እንዴ ገብኣ እግል ኢልትረፍ፡ ሐቀን እግል ለኣርተዐ ወዋጅበን እግል ለኣትምመ ብእተን። ዲብ ሰያሰት፡ እቅትሳድ ወሐዳረት ሙጅተመዕ ዶር ማርሓይ እግል ለኣውፍየ ላዝምቱ። እሊ ደማነት እግል ልርከብ ሀዬ ዕልም እግል ልትዐንደቀ ነሐዝየን። እሊ ሐቅ እሉ ራክባት ሀሌነ እብ ቀሊል ለትረከበ ኢኮን፡ እምበል ለኣስተሸሀደየ፡ ክም እለን በክተን ሰብረየ ዲቡ፡ መስከነየ ወእኪት ረኣየ ዲቡ። ለንዳል ላኪን ዲቡ ለበጥር ኢኮን። ዐውል ቃሊ እንዴ ትደፈዐ ዲቡ ሐቴ ዶል ትረከበ እባሁ ነብር እነ በህለት ኢኮን። ርዕዮ ወከባካብ ለሐዜ ወለኣግደ መትሻቀዩ ዕልምቱ። ለበክት ዲብ ኤረትርየ ለሀለ እግል ኣንስ ወተብዐት ሐቴቱ። እብ ዐመል እግል ልትረኤ ላኪን ሀለዮትከ ዲብ ክል መጃል እግል ትመርዴ ሀሌት ለትሐዜ። ከተብከ ወተዐለምከ በይነ ሀዬ ክለ ለትትሐዜ ደረጀት ፈዛዐት ወመትሰባል ኢተበጼሕ። ለነኣይሽ ለሐልፈ ታሪኽ እግል ለኣምረ ወመሀሮተን እግል ልሰደደ ገኣየ ምን ገብእ፡ ለቀዳምያት በክት ዕልም ወምህነት እንዴ ኢረክበ ሐቀን እግል ለኣርተዐ ወምን እስትዕማር እግል ልትባላሐ ምሊሻት፡ ጀማሂር ወመጃልስ እንዴ ገኣየ ለናደለየ ከፎ ወድየ ክም ዐለየ እግለ ደረሰ ምን ገብእ ወለኣጊድ እት ቤት ንእሸን ለኣተየ መርዒ እግል ለኣድርሰ ለቀድረ እቡ ኣግቡይ እንባስር ሀሌነ" ትቤ።

እብ ዓመት መሕበር እተ ምዴርየት ለልትሐረክ እቱ ባካት ኣርበዕ ሮረ፡ ኣግረዕ፡ ዔለ-ጸላም፡ ኣፖሎ፡ ምዖ፡ በያን . . . ገብእ እት ሀለ፡ ለመሕበር እግል ለዐሬ እቡ ለኢቀድር ሀዬ ምስል ሰብ ሽርከቱ ክም ውዛራት ተዕሊም፡ ዓፍየት፡ ሐርስ ለመስሎ እንዴ ልትሳዴ ልእከቱ ለኣበጼሕ ወለልሐዝየ ሐብሬ ጀሜዕ። ኣንፋሩ ሐድ ሰለስ ኣልፍ ገበኣ። እሊ ምስለ ለምድር መሳክብ ሰውረት ለዐለዩ ወለጸንሐት ፈዛዐት እት ሕሳብ ዶል ተኣቴ ካፌ ኢኮን። ምናተ መትነዛም ለተዐንቅፍ ሓለት መንበሮ ክም ሀሌት ኣሰይደ ራየት ተኣፍህም። ለሸዐብ መንበረቱ ናይ ሰብክ ወስግምተ። እግል መሰል ሰማን ሰዐት እብ እገር እንዴ ግስከ ሰማን ቤት ሌጠ ትረክብ፡ እት ክእነ ሓለት እንዴ ተዐብከ ተኣቀብል ድኢኮን ለእሉ ሰተትከ በርናመጅ ኢትትዐወት እቱ።

ኣንሳት እብ ቅትሳድ እግል ልዕበየ መሕበር ምነ ወድዮ ጅህድ ዲብ ተኣበርህ ሀዬ ኣሰይደ ራየት ዑስማን፡ ነቁሽ ለበብስ(ሲንጀር)፡ ቃረጮት ወኽያጠት ልባስ ለተዐለመየ ሀለየ መከናት ሰበት ኢረክበ ክም ምራድ የኣስተፌደየ ምኑ ድኢኮን፡ እብ ሐጠብ(ኣሻም) ለትፈናተ ናይ ግርመት ሓጃት እግል ኖሰን ወዝቤ ሽቀየ። እሊ ፈርያት እሊ ሀዬ ዲብ ዕዳገ ትከረ ምንገብእ ለተኣቀብል ምኑ ኣለቡ፡ ለጽፍረን ግሩምቱ ወለእለ ኣርኤካሀን ሽክል(ዲዛይን) እግል ልሸቀያሁ ሰበት ኢልሐይለን ዲብ ኤክስፖ እግል ዝቤ ለመጽእ ተኣቀብል ምኑ ኣለቡ።

ዲብ ገጽ 7 ልተላሌ...

ኣሰይደ ራየት ዑስማን

ንዳል ኣንሳት

መሓመድ እድሪስ

እብ መናሰበት 25 ሰነት ዒድ እስትቅላል ኤረትርየ ክምሰል ኣተላላይ ናይለ ተጃርብ ንዳል ለሓኬ እብ ዶልዶሉ ልትከተብ ለዐለ ቅሰስ ታሪክ ንዳል ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ ሐጠረን፣ ፍርስነተን፣ መትሰባለን ውብዕድ ወጠንያይ ወራታተን ለሓኬ ክታብ ጠበዐ። ከክምሰል መእተዮ ናይለ ክታብ ለትከተበ ጽበጥ ልተላሌ ከእግል ዮም 7ይ ክፈል፦

መሻረከት ኣዋልድ ኣንሳት ዲብ ለትፈናተ ውሕዳት ጀብሀት ሸዕብየት (1989)

ጅንስ ሸቅል	መሻረከት ኣንሳት ምን %
ዲብ ዴሽ ቅታል	23.0
መሳኔዕ	29.5
መዋሰላት	22.5
ዓፍየት	55.2
ብነእ	19.6
ሐርስ	19.8
ኤለክትሮኒክስ	25.0
እርሻድ ኣልቀሚ	1.7
ማልየት	9.5
እትሳላት	33.1

ዔማትቱ፦ መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ ክርን ኤረትርዩን ኣንሳት፣ 1989፣ ገጽ 9

እሊ ዓላብ እሊ ለምን ከሪጠት ዐለም እግል ትሸጠብ እንዴ ትፈረደት ሀለዮተ እግል ተአክድ ዲብ ንዳል ለዐለት ኤረትርየ፣ መስአለት መሳዋት ኣዋልድ ኣንሳት ክም ቀድየት ኣሳስየት እንዴ ኣምነት እበ ክም ሸቄት እሉ ወዝያድ ብዝሓት እትለ ትፈናተ ኣዋልድ ኣንሳት ለከሰስ እድንያይይ እትፋቅያት ለፈርመየ ወእብ ሰበቱ ብዙሕ ለቤለየ ድወል ሙስተቅለ እብ ዐመል እግል ተአክዶ ክም ቀድረት ለለአሸር ቱ። ዲብ ንዳል ክፈሕ መሰለሕ፣ ምን ሐርብ እንዴ ኣንበትከ ዲብ ኩሉ ወራታት ለዐለ ዶር ወመሻረከት ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ፣ እግለ ንዳል ምነ ዐወተ ምህም ዐዋምል እብ ኣውለየት ለልትዘከር ቱ።

ክም እሊ ተህደገ፣ እበ ጀብሀት ሸዕብየት ለከልቀተ ናይ ንዳል ኣርድየት፣ ብዝሓት መሰል ሰኔት ኣዋልድ ኣንሳት፣ ሑጹር ዓዳት ወአድያን እንዴ ተዐደየ እት ሜዳን እንዴ ፈግረየ ሰለሕ እንዴ ረፍዐየ ፈዛዐት ሰያሰት እንዴ ትሴፈየ ለትፈናተ ምህናት መልከየ፣ ዲብ ዴሽ ቅታል ልግበእ ወሀይኣት ጀብሀት ሸዕብየት ዲብለ ትፈናተየ ርተብ እንዴ ትየመመየ ዶር ዐቢ ወድየ እት ሀለየ፣ ለበዘሐየ ኣዋልድ ኣንሳት ሀዬ፣ ዲብ ሕሩር ኣራዲ ልግበእ ወዲብ ሐንቴ ኣባይ ለዐለ ብሩር ወመዳይን፣ ዲብ ልጃእ እት ድወል ካርጅ’ ዲብ መነዘማት ጀማሂር እንዴ ተሓበረየ፣ እግለ ንዳል እብ ኩለ ለትትሐዜ ሰዳይት ዲብ ደግፋሁ ትረአየ። ዲብ ቀበት ከጥ ኣባይ፣ ዲብ ብሩር ወመዳይን ዲብ ቀበት ኣባይ እንዴ ገብአየ፣

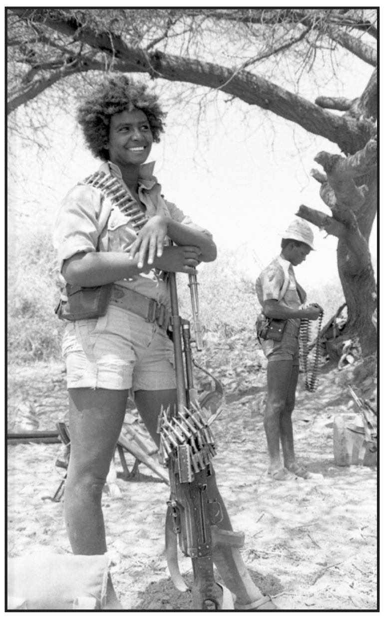

ዲብ ሐንቴ ሰኒ ስ’ድት ወናይ ተሐዲ ሓለት፣ ሐጠር ለጠልብ፣ ለትወቀለ መትሰባል ለልሐዜ፣ ዛይድ ሰባት ለለትሐዝዮ ናይ ምስጢር ወራታት ለአተመ ለዐለየ፣ ዲብ እሊ ዳይ እሊ ለአስተሸሀደየ ወአረይ ለለሸዕልል ስጅን ለገብአየ ኣንሳት ብዝሓት ተን።

መትነዛም ኣዋልድ ኣንሳት

ክምለ ቀደም እለ ለትሸረሐ፣ ጀብሀት ሸዕብየት ለለአደሜዕ ወፈዓሊ መሻረካት ኣንሳት እግል ተአክድ ለቀድረት እብ ሰለል

ጣፍሐት ተአለምቤ የዐለት። ድቁብ ተሓድያት ናይ ዲን ወዓዳት ዲብ ልትቃበላቱ ዲብ ደንጎበ እት ቀረደ እግል ትትዐወት ለቀድረት። እሊ እግል ቲዴ ለቀድረት፣ ዲብ ቀድየት ሐቅ ወመሳዋት ኣንሳት ለኢልትሀንዘዝ መብደእ ወፈዛዐት ሰያሰት ምን ዐለት እላቱ። ዲብለ መርሐለት ሰልፍ፣ መሻረከት ኣንሳት ዲብ ንዳል እግል ሐብለኮት ለዐለ መቃወማት ቀሊል የዐለ። ኣዋልድ ኣንሳት ዲብ እጅትማዓት እግል ኢልሻርከ ለመንዕ፣ ወለት ኣንስ ምን ቤት እግል ትፍገር፣ መጦር ወድ ተብዐት እንዴ በጥረት እግል ትትሃጌ” ዓዳትነ ወዲንነ ኢሰምሖ” ዲብ ልብሎ ለልትባጠሮ ሕዳም የዐለው። ምስል ኩሉ ለዐለ መቃወማት ላኪን፣ ጀብሀት ሸዕብየት ኣንሳት ናይ ነዘሞት ወአፍዝዮት ሀደፊ እንዴ ሐጠጠት እብለ ፈይሐት ኣተላሌት። ፈዛዐት ወመሻረከት ኣንሳት እት ለዐቤ ኣክለ ጌሰ ሀዬ፣ እብ ወሕዳት ወሐሽምት ዲብ ልትከምከመ፣ ምን ቀበተን ከዋድር እት ልትረበየ፣ እብ ደረጀት ደገጊት፣ መሓፈዛት፣ ሙዴርያት መሓብር ኣንሳት (ማሕበር ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ) ክም ከውነ ገብአ።

እብሊ መትነዛም እሊ እብ ብዝሔ ከዋድር ክም ፈረየ፣ ኤረትርያት ኣንሳት፣ እብ ደረጀት ወጠን ለከምክመን ወጠንያይ መሕበር ኣትሐዘየን። እብሊ ሀዬ ዲብ ተእሲስ መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ ለመርሐ ተጠውራት ትረአ። ክምለ ቅድም እንዴ ቤለ ለተሀደገ፣ ንዳል ኣንሳት ኤረትርየ እስትቅላል ወጠን ወሸረፍ እንሳኒ ቀደም መትአሳስ መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ ምንመ ኣንበተ፣ መትአሳስ ማሕበር ላቱ ኤረትርያት ዲብ ዕዛል ዎሮ ወጠንያይ መሕበር እንዴ ትከምከመየ እግል እስትቅላል ወጠን ልግበእ ወሐቅ ወሸረፍ ኣንሳይት እብለ ትደቀበ ወለትነዘመ ኣግቡይ እግል ልናድለ ኣርድየት እግል ትጥፈሕ ምህም ምዕራፍ ዐለ።

እግል ታሪክ መትአሳስ ወጠንያይ መሕበር ኣንሳት እንዴ ሀረስነ ዲብ ንትሃጌ፣ ቀደምለ እብ ጀብሀት ሸዕብየት ለትነሰአት መባደረት እብ ደረጀት ወጠን መሕበር ኣንሳት እግል ኣሰሶት እብ ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ ለትነሰአት መባደረት ክም ዐለት እግል ልትዘከር ምህምቱ። ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ ዲብለ እት ሰነት 1971 ለወዴቶ ኣወላይ ሙእተመር ወጠኒ፣ ኣሰሶት መነዘማት ገቢል ዲብ ቀራራተ ካትበቱ ዐለት። እብ ኣሳስ እሊ ዲብ ሰነት 1974፣ ዓም መሕበር ኤረትርያት ኣንሳት ክም ተአሰሰ ኣወጀት። ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ፣ ምንለ መደት ለሀ እንዴ ኣንበተት እዉጅ መሕበር ኣንሳት ምንመ ዐለ እለ፣ ዲብ ቀበትለ

ተንዚም ለዐለ መትካፋል ሰያሰት ወለዘይድ እብ ሰበብለ ዲብለ ተንዚም ዓምም ለዐለ ቤልሳይ ሐር ሐሽም፣ ለመሕበር ክምለ ልትሐዜ እግል ልትጠወር ኢቀድረ። ሜርሒት ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ እግል መሻረከት ኣንሳት ዲብ ንዳል ክፈሕ መሰለሕ ዲብ በርናመጀ ምንመ ኣየደቶ፣ ለተንዚም እብ ኣሳስያይ መሻክል ሰያሰት ልትዐዘብ ወአስክ ልትፈንጠር ምን ኣዘመት፣ ክም ኩሉ ብዕድ፣ መሻረከት ኣንሳት ዲብ ጀብሀት ተሕሪር ክምለ ልትሐዜ ኢትጠወረት።

“ ገቢል ልፍዘዕ፣ ልትነዘም ወልትሰለሕ” እበ ልብል ሀደፍ ጀብሀት ሸዕብየት እብ ፋይሐት ተአገድዮ ለዐለት ዳይ ነዘሞት ገቢል እብ ፍንቱይ ሀዬ ኣዋልድ ኣንሳት ዲብ ቀበት ዐድ ሌጠ ለትወጀህ የዐለ። ጀብሀት ሸዕየት እግለ እብ ልጁእ ዲብለ ትፈናተየ ድወል ፍንጡራት ለዐለየ ኣንሳት ዲብ ነዘሞትመ እብ መዕጸም ተሐረከት። ምንለ ኣንሳት ዐባይ ቅቡልየት ወሰዳይት ሰበት ረክበት ሀዬ፣ ዲብለ ትፈናተየ ድወል ካርጅ ምንለ ተአሰሰ መትነዛም ገቢል፣ ለትደቀበ ወአግደ መትነዛም ኣንሳት ቱ ለዐለ። ለሐር መሕበር ወጠን ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ ለከወነ መትነዛም በገ፣ እግለ ዲብ ቀበት ዐድ፣ እብ ገበይ እዳረት ሸዐብ (ጀማሂር)፣ እብ ውሕደት - ሐሽም - ዐድ - መሓፈዘት - ምዴርየት ልትነዘም ለዐለ መትከምካም፣ ዲብ ካርጅ ሀዬ እብ ደውለት - ደውለቱ ልትከወን ለዐለ መሓብርቱ። ዲብ ቅብለት ኣሜአሪከ እግል መሰል፣ ለመትነዛም ምን መዳይን እንዴ ሐልፈ እብ ደረጀትለ ደውለት ፈይሐ። ዲብ 1977 መሕበር ኤረትርያት ኣንሳት ቅብለት ኣሜሪከ እሱስ ክም ዐለ ልትአመር። ዲብ 1978፣ ዲብ 12 ደውለት ኣሮበ ለዐለየ ኣንሳት ለከምክም መሕበር ልትአሰሰ እት ሀለ፣ ዲብ ድወል ምግባይ ምፍጋር ጸሓይ ወአፍሪቃመ እሊ

ለመሰል ፍይሕ ለቤለ መሓብር ኣንሳት እግል ልትከወን ቃድር ዐለ። እሊ ተጠውራት እሊቱ ሀዬ ለዲብ ተእሲስ ዎሮ ወጠንይይ መሕበር ለአሸከተ።

ብዕር ኣሳ…

ክልሹም መሐመድ

ምን ቲቢ ሑር ላተ ዐለም እግል ተሀሌ ዶር ሜርሓይ ንቀድም

ማርስ 24 እድንያይት ምዕል ቲቢ ተ። እትለ ምዕል እለ ዲብ ሕማም ቲቢ፡ ገበይ ዳወዮቱ ወክርዐቱ ለረከዘ ናይ ወቀሎት ፈሀም አትፋዝዖት ገብእ ወለሕማም እግል ልሰረት ለቀድር እቡ አብሳር እግል ልትፈተሸ አትናያት ገብእ። እድንያይት ምዕል ቲቢ እት ክለን አቃሊም ዐድነ እግል ክድመት እብለ ለዐንድቅ መዕሉማት ወበራምጅ ትፈቀደት። ለዝክረት እብ ደረጀት ወጠን ዲብ አስመረ እተ ምዕለ በህለት ዮም 24 ማርስ ዲብ ሐረት መድረሰት ሕጅባም አብረሀ ባህተ ገብአት። እለ ዲብ እዲነ እግል 36ይት ኢነተ ለትፈቀደት ምዕል ቲቢ፡ ዮም ዓመት ራፍዐተ ለዐለት ስቅራት "ምን ቲቢ ሑር ላተ ዐለም እግል ተሀሌ ዶር ሜርሓይ ንቀድም" ትብል። ዐለምነ ምን ቲቢ ሑር እግል ትግበእ ሀዬ ክል ሙጅተመዕ ናዩተ እበ ትጠለብ እግል ለአትምመ ሀሌት እሉ። ምን ጀሀት ኤረትርየ ውዛረት ዓፍየት ምስል መርሐለት ለገይስ አብሳር ዲብ ተኣቴ መዋጥኒነ ምን ቲቢ እግል ልንገው ለኢልትሐለል ጅህደ ተአተላሌ ሀሌት። እት ውዛረት ዓፍየት ሙዲር ራቀቦት ሕማማት ዐደዮ ዶክተር አርአያ በርሄ፡ እተ ምዕል እብ አሳስለ ሐበረየ፡ ውዛረት ዓፍየት ሕማም ቲቢ እግል ልንቀስ ወልሰረት፡ ናይ 5 ሰነት ስታት እንዴ አፍገረት ምስል ሰብ ሸርከተ ትከድም ህሌት። እሊ ሕማም እሊ ካፌ ወናዩ ላቱ ሰራይ ወመራዐየት ረክበ ምን ገብእ እግል ልትዳዌ ወሕሙም አክል ሕድ እግል ልንጄ ምኑ ለቀድር ሕማም ቱ።

እት ዐድነ፡ ከደማት ፈሐስ ወብስር ሳረዮት 'ዶትስ' ዲብ ብዙሕ ድዋራት ባጼሕ ክም ሀለ እንዴ ሐበረ ዶክተር አርአየ፡ ቅያስ ሳረዮት ከም ዜደ፡ ቅያስ ሞት እብ ሰበብለ ሕማም መጦሩ ክም ነቅሰ ሸርሐ።

ቀደም እለ ዲብ እስብዳልያት ሌጠ ሕዱድ ለዐለ ኣላት ፈሐስ ሕማም ቲቢ፡ እትሊ ወክድ እት መራክዘ ዓፍየት እንዴ ትከረ፡ ዲብ ሰሰ አቅሊም ዐድነ ለሕማም እግል ልትፈረግ እተን ለቀድር 76 ላቦራቶሪ (መዐመል) ፍቱሓት ሀለየ። ሐማይም እንዴ ታበዐየ ዋጅብ ስራይ ለለሀይበ ዝያድ 70 መአሰሳት ትዳለየ። እብሊ ውጁድ ለሀለ ክዳማት ሀዬ ዝያድ 95% ምን እብ ቲቢ ለልትጸበጦ መዋጥኒን፡ ረዩም እንዴ ኢገይሶ ከደማት ሳረዮት ዶትስ እግል ልርከቦ ቀድረው።

እድንያይት መነዘመት ዓፍየት እፍግርቱ እበ ሀሌት በርናምጅ፡ ዲብ ሰነት 2030 ቲቢ ምን ምድር እግል ትሰረት ዐሸም ሀለ። እሊ ለሐበረ እተ እግል ዝክረት እድንያይት ምዕል ትቢ ለገብአት መናሰበት መነዘመት እንዴ ወከለ ለሐድረ ዶክተር ቴድሮስ ተከስቴ ቱ።

እት ውዛረት ዓፍየት መስኡለት ራቀቦት ሕማማት ስዕለት ዐባይ ወአብረሰ ሲስተር ሂወት ንጉሴም፡ ወካይል ዓፍየት ወድወ ለሀለው ተረት እግለ ልትረከብ ሀለ ሰርገል ዲብ ውቅል ደረጀት ሐዮት ለአግደ ዓምል ክምቱ ሸርሐት። ዲብ ኤረትርየ እብ ደረጀት ወጠን ሐድ 800 ሐካይም ደገጊት እት ክድመት ክስኣም ሰበት ሀለው፡ እብ ፈድል እህትማሞም ለሕማም እግል ልትሳሬ ወእቡ ለትመጽእ ሞት እግል ትውሐድ ክም ቀድረት አትአመረት።

ዲብ አቅሊም ዐንሰበ ሀዬ ዝክረት እድንያይት ምዕል ቲቢ ዲብ ገለብ ገብአት። መስኡል መራቀበት ሕማም ቲቢ ዲብለ አቅሊም ነርስ ክብሮም ዑቕቡ ዲብ መአሰሳት ዓፍየት ሐጋት፡ ግላስ፡ ከረን፡ ዔለበርዕድ፡ ፍለዳርብ፡ ሐመልማሎ ሀበሮ ሐልሐል አስማጥ ዐድ ተከሌዛን፡ ቲቢ እግል ትፈርግ ለሰዴ ካፌ ኣላት፡ ባቅዐት መቅደረት አዳም ወአድውየት ካፌ ዱሉይ ሰበት ሀለ፡ ለሕማም እግል ልትሳሬ ወእቡ ለትመጽእ ሞት እግል ትውሐድ ክም ሰደ አከደ።

እት ረአስለ ጸንሐ ጅህድ፡ እብ አሳስ ሐብሬ ነርስ ክብሮም ዲብ ክል ቀርየት ወሐይ ተፍቲሽ እግል ልግበእ እብ ምዴርያት ሐጋት ወአስማጥ እንቡት ህለ ወዲብ ምዴርየት ሀበሮ እት ቀሩባት እግል ለአንብትቱ።

ደወ ቲቢ እት ሰዐቱ ኢትነሰአ ምንገብእ ወአስክ ሐኪም ሐዬከ ገድም ብጠር ምኑ አስክ ኢትበሀልከ እግል ልትካረም ለአለቡ ደዋቱ። እግልሚ ለቲቢ ለአመጹእ ባክቴርየ (ቱበርክሎሲስ ባሲላይ) እት ንስኣት ደወ ጅድየት ኢሀሌት ምንገብእ፡ አጊድ እንዴ ትላመደዩ ክም ኢቀትሎ ገብእ ከእትለ ትደቀበ፡ ለቀለ ወለዐቤት መደረት እት ከፈፍል ገሮብ ለወዴ ደወ ዲቡ እግል ትእቴ ትቀሰብ። እቡመ የምክን ታመት ሐዮት እግል ትረከብ ኢትቀድር። ምኑመ ለለአኬ ሀለ። ደወ ለትላመደ ቲቢ ባሲላይ ለዐደ እቱ ነፈር እበ አድውየት ለብዕድ ሰበት ኢልትዳዌ ለዐድ ደወ ብዕድ ዲቡ እግል ትትዐዴ እግል ትቀሰብቱ። ደረጀት ሐዮት ሀዬ እብሊ ሰበብ እት ተሐውን ትገይስ። እብሊቱ ነርስ ክብሮም እት ንስኣት ደወ ሀመሌ እግል ኢልትረኤ፡ እብለ ሀመሌ እለ ለተኣቴ ከሳር አዳም ወማል እዴ እኪት ሰበት ትወዴ እግል ንትሓፈዝ ምነ ለትፋነ። አስክ ሰነት 2012 እተ ሀሌት ውቀት መትጸባጥ እብ ሕማም እብ 90% እግል ልንቀስ ደረጀት ሐዮት ሀዬ ዝያድ 90% እግል ልግበእ ኤታን ሀለ።

ቲቢ እግል ትሰረት ገአት ምንገብእ፡ ቀደም ክሉ ለሕሙም እግል ልትረከብ፡ ክም ትረከበ እግል ደዋሁ እብ ዋጅብ እግል ለአትምም ሀሌት እሉ። እሊ ሕሙም እሊ እት ብዕዳም እግል ኢለዐዴ ሀዬ ናይ ጠባዬዕ ተቅዩር እግል ልምጸእ ሀሌት እሉ። ሕሙም ሌጠ እንዴ ኢገብእ ክም ጠቢዐት ለገብአ ነፈር እት ልስዕል ኣንፋ ወፋሁ እብ መንዲል እግል ልገልብብ፡ ጥፈአቱ ሰኒ እግል ልድፈን፡ እት አዳም ለካይዶ አግቡይ እግል ኢልትጣፈእ ሕሳቡ እግል ሊዴ ለአሰትህል። አብያት ሀወ እግል ልእተዮ፡ ልባስ ላሊነ ጸሓይ እግል ትዝበጦ ወእብ ዓመት ቤትነ ወድዋርነ እብ ነዳፈት እግል ንጽበጥ ምህምቱ።

ለዲብ ዐውቴ ትመሬሕ ለሀሌት ገበይ ዳወዮት ቲቢ በህለት ብስር ዶትስ (ሕሙም እት ገጽ ሐኪም እተ ሰዐቱ ደዋሁ ክም ነስእ ገብእ ለሀለ በሰር) እግል ልተላሌ ወእት ክል መዲነት ወቀርየት እግል ልትሸቄ እቡ ምህም ሰበት ገብአ፡ ውዛረት ዓፍየት እት ክለን አቃሊም ወካይል ዓፍየት አው መራቅበት ሕማም ቲቢ እንዴ የመመት ትሸቄ ሀሌት። እሎም እምበል ግርሽ ወተዕሪፈት እግል መስለሐት ወደሐን ሸዐቦም ከድሞ ለሀለው ወካይል ዓፍየት ሀዬ፡ ምን ክሉ ለእሉ ከድሞ ሙጅተመዕ መዓወነት ተአትሐዝዮም። እግሎም ለትነፌዕ ሐብሬ እግል ነሀቦም፡ ሁቶም ለለሀይቡናተ ሐብሬ ሀዬ እብ ዋጅብ እግል ንትነፌዕ እበ እግል ንትበገስ ብነ፡ አስክ በደ ቲቢ ለትመረሐነ ገበይ ሀተ ሰበት ገብአት።

አሮ ነፈር ቲቢ ብእቱ እግል ኒበል ገአነ ምንገብእ፡ ዲብ ሐኪም እንዴ ቀርበ መርመራታት እንዴ ወደ ሐኪሙ ቲቢ ሀሌት እትከ እንዴ ቤለ እብ አኪደት እግል ለአስእሎ ሀሌት እሉ። ነፍሱ ተሀምር ወብዙሕ ልስዕል እብ ረኤናሁ ቲቢ ብእቱ በህለት ኢኮን። ደአም ዝያድ ሰለስ ሳምን ዕርፍ ለኢተሀይብ ስዕለት ለሀሌት እቱ፡ ሰውሀቱ ምን ነብረ ለትደበት ወፈተር እቡ ለልሽዕር ክሉ ዲብ ሐኪም እንዴ ጌሰ እግል ልትመርመር ሀሌት እሉ። ቲቢ ምን ዋልድ እት ውሉድ እብ ውርስ በታተን ኢተዐዴ፡ ምናተ እም ቲቢ ሐቆ ሀሌት እተ እተ እሉ ተሐቅፍ ወተአጠቤ እግል ተዓድየ ቀሊል ምን ገብአ፡ ሐዮት እም እግል ትትአከድ ለእንቀድረ ሰዳይት ኒዴ እለ።

አሻይር ሕማም ቲቢ

ቲቢ ለአግደ መስከበ ሸነብእ ምን ገብአ፡ ቲቢ ሸነብእ ለለርእዮ አሻይር ክእነ መስል፡

- ዝያድ ሰለስ ሳምን ለተአተላሌ ስዕለት ፈዳቢት
- መጺጾት ነሐር
- ሕሙም አክለ ሰዐለ ደም ለተሓበረ እቱ ክምለ ዐላል መስል አው ሕምሩግ ላቱ ገነሰል ለአፈግር
- ዲብ ብዕድ ከከፍል ገሮብ ክም ሃባጥ፡ ስጋድ፡ ዐጭምት ዔጻት(አቡሰዱር) ለትፈግር ክምለ አካናት ለዲቡ ፋግረት ሀሌት ለልትፈናተ አሻይር ረክስ ተአርኤ።

ብዕድ አሻይር ቲቢ እብ ዓመት

- ተዕበት ወመሻገት
- ህማር/ሸለሕ
- መትደበእ ሸንሀት
- ቀሪረት
- ሐዝ
- ለህበት ዶል ላሊ . . .

ለመስል አሻይር ሀዬ ዲብ ክሉ ጅንስ ቲቢ ለሀላቱ።

ምን ሕሙም ዲብ ሕያይ እብ ቀሊል ለለዐዴ ቲቢ ሸነብእ ላቡ ሕሙም እንዴ ተአመረ ደዋሁ አንበተ ምንገብእ፡ እግል ለዓዴ ሰበት ኢቀድር እግል ንፍረሀ ምኑ እግል ኒሪሞ ወነአጨንብዮ አለብነ። እግል ንትሓፈዝ ምነ ለብነ በዲሩ እንዴ ኢልትአመር እት አዳም ብዙሕ እግል ኢልዓዴ ደለ ስዕለት እኪት ረኤነ ዲቡ ዕዱ ጼዋነ አው መለሀይነ ዲብ ሐኪም እንዴ ጌሰ እግል ልትመርመር ነአትናይቶ።

ቲቢ ወኤች ኣይቪ አድሕድ ለሰድየ ሒለት መካፈሐት ምን አምራድ እንዴ አድዐፈየ ለቀትለ ሰበት ገብአየ፡ እት ንዛም ሕክምነ ውዛረት ዓፍየት ቲቢ ለትረከበት እቱ ምን ኤች ኣይ ቪ መርመረ ወዴ ወኤች ኣይ ቪ ለትረከበ እቱመ ምን ቲቢ ልትመርመር።

ክልኢቱ እሊ ሕማማት እሊ መርመራሁ ምንገብእ ወደዋሁ እብ ለሀ ክም ልትሀየብ ሀዬ ልትአመር። ምን ክል መዋጥን ለትትሐዜ እት ነፍሱ እሊ ሕማማት ለመስል አሻይር ዶል ልርኤ እት ሐኪም እንዴ ጌሰ ዓፍየቱ አድመኖት ተ።

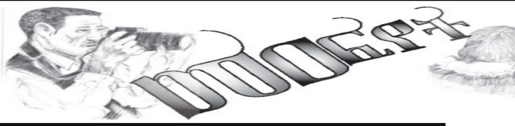

መሐመድ ዳፍለ

አትሐዘዮት መሻረከት ሸዐብ እት ዓቅቢት ሜራስ ዓዳት

እብ አብርሃም ዘርኣይ

ሰለል ዓቅቢት ሜራስ ዓዳት፡ እትሊ ሜራስ እሊ ለልትርኤ መትቃያር ለመርቤ እብ ዕን አህምየት ውርስ ዓዳት ለልትርኤ ተቅዩር አተላለዮቱ ለልአክድ እቡ ብሰር ቱ።

እትሊ ቴለል እግል ሰዋልፍ (Values) እሊ ውርስ እሊ ለልዐቅብ ወለለአተርድ አግቡይ ወአብካት እብ ዋጅብ እንዴ ትአከደ፡ ለህለ ወለ መጽእ አግማም ምስል እግል መትጻባጦም ወሜራሶም ለልአተርድ ቱ። ዓቅቢት ሜራስ ዓዳት፡ እተ ሐልፈ አዝቡን ለትፈናተ ፈልሰፋት ለህሌ እግሉ ለልአደርስ ቱ።

ሸዐብ እግል ሜራስ ዓዳቱ ለልሀይበ መዐነት ወምህመት፡ እግለ ሸዐብ እት ረአስ ዝሕሮታት ዓዳቱ ለፈርጉ ሰዋልፍ ለወክል እት ገብእ፡ ሸዐብ እግል እሊ ሰዋልፍ እሊ እግል ዓበዮት ለገብእ ረድ ፍዕል ክፈል እለ ተርጀመት እላቱ። እለ ገበይ ዓቅቢት ሜራስ ዓዳት እለ፡ ናይ መስተቅበል አግማም ምስል እሊ ሰዋልፍ እሊ መትጻባጥ እግል ሊደው እንዴ አመመ ልትከደም እሉ ለህላቱ። አፍራድ ወምጅተመዓት ምስል ሜራስ ዓዳት ለህለ እግሎም ናይ መንፈስ መትጻባጥ እግል እሊ ሰዋልፍ እሊ ተርጀመት ህዬ እበ ለሀዩበ ተርጀመት ልደቀብ። ሸዐብ እግል ሜራስ ዓዳቶም ለልሀዩቡ እሕትራም እበ ዎሮት እንክር፡ እት ሜራስ ዓዳቶም ለፈሩጉ ሰዋልፍ ህዬ እበ ብዕድ መሳእል ለትፈናተ አውካድ ለልጠወር ፈልሰፋት ወቴክኖሎጅያይ አብካት፡ ተአሲር እት ወዴ እቱ ለገይስ ሰበት ገብአ፡ ለልአደምዕ በሰር ዓቅቢት ታርፌታት፡ ሸዐብ ወዝሕሮታቱ ለልሀይቡ ሸረፍ እት ፈረጎት፡ አትሐላለፎት ወአተላለዮቱ እግል አከዶት ዶር ዐቢ ልተልሄ።

እሊ በሰር ሸዐብ እሊ እግል ዝሕሮታት ለልሀዩቡ እሕትራም

እት ገዳማት ኤረትርየ ለትረከበ ሙሚያ (እብ ደወ ለየብሰ ሀይከል)

ወመፋሂም እንዴ ረፍዐ ምን ወክድ እት ወክድ ለጠወረ መጃል ቱ።

እሊ እቱ ለህሌነ ዘበን ሰለል ዓቅቢት ሜራስ ዓዳት፡ ሸዐብ እግል ውርስ ዓዳቱ ለገብአ ታርፌታቱ ተርጀመት ወምህመት ዐባይ እንዴ ሀበዩ፡ እሊ መትጻባጥ ምጅተመዕ ወኣሳሩ አተላለዮት እግል ለለሀይቦቶም። ዎሮት ታሪካይ አውመ አካናት ቅዱም ኣሳር እምበል ይህለዮት መጻባጥ መንፈስ ተርጀመት ለአለቡ ገብእ። አፍራድ ወምጅተመዓት እብ ክሱስ ሜራስ ዓዳቶም ለህለ እግሎም ፈህም ምስል መራሕል ለልዐቤ እት ገብእ፡ ምስል ዝሕሮታቶም ለህለ እግሎም መንፈስ መትጻባጥ እግል ልሸርሖ ለህለ እግሎም ፈህም ህዬ እብ ትሉሉይ እግል ልዕቤ መሻረከት ተህሌ እግሉ። ሜራስ ዓዳት ሸዐብ ለልዐቅቡ ዝሕሮታት እት ገብእ፡ ለትፈናተ አግማም ለሰኑዱ ናይ ዓዳት ታርፌታት ለጠውር ንቃጥ ለልትሀየቡ እቡ እሕትራም ለአበርህ።

ልተላሌ.....

እት ደዋይሕ ጋድም ሐሊብ ለህለ ናይ ደያነት ምህመት ለቡ ቅዱም አቅብር (ደርሕ)

ዐሊ ጃንጌ ወድ ሕመድ ድራር ምን ሔልየት ዐድ ሀብቴስ እስእኑ እት ጋርየ ምን አኬት ምኑ ለሐለየ ሕላየት፦

አኬት ምንዬ ለኪደቼ ሸቅለት እንዶ ወዴኮ
ኮንዶእ እት ድመል ሾከት ኩብድ ወዴኮ
ከንዶእ እት ገበይ ትዕስ ለእለ ትገሴኮ
ኮንዶእ እት ሰፍረ ነብረ እንዶ ሐዜኮ
ምን ጻብብ በድር በዐል አጀል ከም ሆባይ ዐልል ህሌኮ።
መራነት ዎ መለሀይ ብዙሕ ሰኔት ኢተአምስል
እግል ዐለዮ እብ ሰይፍነ እንበጥር
ክል ጋናነ ንታሌ ከኢሞዳይነ እንገንጅር
ዕቅብነ ዲብ ወሐል እንከሬ ከነአፍግሮ እብ ነትል።
ዐድ ትማርያም ወድ አቢብ ምን ጸድቀ ሰብለ ክትልነ
እያድነ በይነ ነሓይዮ ከበኑ ተርፍ ሸፍርነ
ቅሕብ ምስል እንረዌት ቀልብነ ኢኮን ወልብነ።

ራየት ምን አሌሌት...

ምን ገጽ 4 ለተላለ...

ዲብ ሐርሰመ ኦሮ ጃርዲን ሀለ ግድዓት ወሬፍዓይ ለአለበን አንሳት ኩዳረን ወብዕድ ፈርያት እንዴ ዘርአየ ርሐን ወጀኒተን እግል ለአድርረ ለልትዓወነ ምኑ። ለገብአት አንሳይት እግል ትዋስሉ ኢቀድረት ምንገብእ ዲብለ መሕበር እንዴ መጽአት እብ ኖሰ ትፈግር ምኑ ክም ሀሌት ትፈርም ወእት አካነ ብዕደት ሕግዝት ሕተ ተአቴ። ከምን እሊ ጃርዲን አጀኒተን ለዐባየ ወመርሐለት ለአብተከየ ሕዳት ኢኮን። ቀደሙመ መሸሩዕ አድግ ወግርበ ዐለ፡ መሕበር 1200 ነቅፈ እንዴ ሀበ አድግ ትዛበ እለን፡ ከህተን ምን ርፈዕ ዲብ ደምቀተን ወዔጻተን አባረየ ወእት ዕበያት አጀኒተንለሰደየን። ማሌ ለአጀኒት እትሚ ሓለት ዲብ እንቶም ተሀየበያሁ ወአዜ እትሚ ደረጀት ሀለው ለትረከበ ተቅዩር እት መክተብነ እብ ሰወር ውሱቅ ሀለ። አዋልድ ዲብ ተዕሊም ዕዉታት እግል ልግበኣመ ሐድለ ሒለቱ ለአትናይት። ሀተንመ ኢሐምቀየ፡ ካልእ ደረጀ ድራሰት እንዴ አትመመየ ዲብ ኮሌጃት ወመራክዝ ምህናት ለአተየ ዶል ትርኤ ትትሐበን።

ዲብ ሰልጠት ሰያሰት ሀለዮተን ለትረዬሕ ኢኮን። ለሰበብ ሀዬ እብ መላሐዘት ራየት፡ እግል ልምረሐ ወልወጀሀ ቅድረት ላበን ምን ተሐገለየ እንዴ ኢገብእ፡ ለምዔሸት ወርዕዮ ዓይለት ፈረገት ተሀይበን ምን ኢገብአት ቱ። እት ሰልጠት ገአከ ምንገብእ ለምዔሸትከ እግል ትክደመ ወቅት አለብከ፡ ሐር ከረ ማህየት አዜ መጽኣቱ ድኢኮን ለሸቅል እብ ለሀ እብ መትሰባልቱ ገብእ ለዐለ። ለአንሳይት ሀዬ እግሉ ሌጠ ፍርዕት ሰበት ኢኮን አውለውየት ሀለዮትለ ቤት አው ዕያልቱ ለትርኤ።

እት ደንጎበ አሰይደ ራየት፡ ዮም አንሳይት ሳወ እግል ትከሬ ወክድመት እግል ቲጊስ ክምለ በዲር ዐለየ እበ ሙጅተመዕ ልትረዴ ኢሀለ። እሊ ጨቅጥ እሊ እንዴ ተዐደየ ለደርሰ ወእት መርሐለት ለበጸሐ ሐምዴ ለትወጅበን አንሳት ሀዬ ሀለየ። እለን ክም መሰል ሰኔት እንዴ ትረአየ ለጅህደን እግል ልትአመር እለን ወንየተን እግል ትረፈዕ እዕላም ዶሩ እግል ልወቅል ትፋኔት። ዲብ መደት ሰውረት ሐምስ ምዕል ሰሚናራት እንዴ ገብአ ዲቡ ተቅዩር ለይአምጸአ ሙጅተመዕ፡ ለናይ ዓዳት ፍርቀትነ ዕፌ ክም ቀደመት ፈጅራተ አጣሎም እት ዋሉ ተበረዓት እንዴ ሀበው እሊ ዕፌ ዐዳት እግል ልተላሌ እነ ለብሎ እንረኤ ዐልነ። ዮም እለ ምዕል እት አዋልድነ ሐለፍኩም ምንገብእ ሰጋድኩም እነአሰእ ሀሌነ ልብሎ ለዐለው ተቅዩር ዐቢ ለአምጸአው እብ ዕንተ ርእየት ሰበት ገአት፡ ለዲብ ዓዳት ወአትፋዝዖት ሸቁ ለሀለው ጀሃትመ ለክሉ መሐለኪት እንዴ ተዐደየ ዲብ ደረጀት በጸሐ ለሀለየ አንሳት ክም መሰል ሰኔት እንዴ አድመቀወን ለነኣይሽ ክም ተልያሀን ለወዴ ዕፌ እግል ለአዳሉ ትላኬ። እብ ዐባየ ለትፋነየ ሀዬ፡ ለአንሳይት ሕሸመት እግል ትርከብ ገአት ምንገብእ እግል ትትዐለም ሀሌት እለ። ሀተ ሐቆ ተዐለመት ዕያል ክሉ ክም ልትዐለም ሸክ ኢሀለ፡ ለተዐለመት ሀዬ በዐል እተይ እግል ትግበእ እግል ቲበል ወተአስሜዕ ሰበት ትቀድር ለሀለ በክት ተዕሊም ለሙጅተመዕ እብ ሰሁለት እግል ኢልርአዮ ፈናሃተ።

ሸባብ

ሑዱግ ስሌማን

ረመዳን ታይብ

ሻባብ ዐቦት ወመትቀዳም እግል ልርከቦ

ሕነ ክም ሻብ ወሻበት ምክነ እት ትሉሉይ ካድም ቱ ለልትረከብ፡ ክል ዶል እግል ንዕቤ እብሊ ህዬ ለሔሰ ሻብ ወሻበት እግል ንግበእ ነሐዜ እንገብእ፡ እሊ ሰበት ገብአ ለዘት መንበረት ምን ትጥዕም ወትመርር እግል ነአዳውር እንቀድር።

ምናተ ዐቦት እግል ነአርኤ ገብአነ ምንገብእ መቅደረትነ እግል ትዕቤ ህለ እግለ። እብ ከፎ መቅደረትከ ተዐቤ? ለልብል ሰኣል ብዞሕ በሊስ ምንመ ቡ፡ አማንተ ምስል መቅደረትከ ለገይሰ አብካት ዘበን ወአካን ተአሲር ለአመጽእ። ህታመ ዲብ እንተ፡ ምነ ክል አምዕል ለትወድየ ወራት ፍንቲ ለቤለ ሸቅል እግል ትሸቁ ዘበንከ ወሒለትከ እንዴ ሀብከ ዶል ትትፈረር፡ እተ ልትሐዜ ለህለ ተቀዩር ሐያት እግል ትብጸሕ ትቀድር።

እብለ ገበይ ናይ ከርስ ሒለትከ ወመዐነውየትከ እተን እንዴ ተንከብከ ለካድም ዶል ሰርግሉ፡ እት ልትናየት ወፍሬ ለሀበትከ እት ትርእየ እግል ቲጊስ መቅደረት ህሌት እግልከ።

እሊ እግል ቲዴ ላኪን አሰልፍ ራቴዕ ወለሔሰ አፍካር እግል ለህሌ እግልካ ቡ፡ ብዝሓም ሸባብ መቅደረት እት ህሌት እግሎም ናይ ከርስ ሒለት በህለት መዐነውየት ሰበት አለቦም፡ ለህለ እግሎም አብካት እግል ልትነፍያ እቡ ኢልትበገሶ፡ እሎም ሸባብ እሎም አፍካር አለቦም እግል ኒበሎም ይእንቀድር፡ እግለ አፍካሮም ላኪን እበ ራትዐት ገበይ እግል ልአፈሩት ወልትነፍያ እቡ ሰበት ኢቀደረው ወኢትበገሰው እቡ ሌጣቱ።

ሕነ ውላድ ሚን አድም ምን ሒዋን ለፈንቴነ ጋር ምን ለህሌ፡ ለሔሰ ዐቅል ሰበት ብናቱ። እሊ ዐቅል እሊ ምኑ ለልትበገሰ አፍካር ህዬ እግል ንትዐወት አውመ እግል ንትፈለል ዕቃል ለገብእ እግልና ቱ።

እትለ እግል ትትአመር ለበ፡ ክሉ እት ሐንገልነ ለመጸነ አፍካር እት ሸቅል እግል ንበድሉ ብነ ለበህልት ኢኮን፡ እግልሚ ገሌሁ አፍካርነ እት ገበይ ዐውቴ እንዴ ኢልአበጽሐ ለእግለ ብነ ጣቀት ወዘበን እንዴ ነስአ ምንእነ ክም እንመሽግ ምኑ ለወዴ እግል ልግበእ ሰበት ቀድር። ዎሮት ሻብ አውመ ሐቴ ሻበት፡ እት ሸቅል እግል ልበዱሉ ለልሐስቦ እቡ ፍክር አሰልፍ እግል ልባሕሱ ወእብ ክሉ እንክራቱ ሕፍዝ እግል ሊደው እግሉ ለአስትሀሎም።

ገሌ ምነ ግረ እግል ልብለሱነ ለጃርቡና አፍካራት ዶል እንርኤ፡ ሐቴ ምኑ ፈርሀት ተ እግል ኒበል እንቀድር። ፈርሀት እምነት ወአኖካይ ሀደፍ ክም ኢነፍዕ እንዴ አተምሰለቱ እግልነ፡ ሰአየት ክም

እንበትክ እብሊ ህዬ ለሄራርናሁ ሄራር ወለ ሸቁናሁ ሸቅል እምበል ፍሬ ክም ተርፍ ወዴነ።

እትለ ሓለት እለ እተ ህሌነ እቱ ወክድ፡ ክሉ እንዴ ተዐዴነ "ደሐን ሐቴ ምስዳር እግል አሰድር ቱ!" ኒበል፡ ለምስዳር እብ ዕን ዓላብ ወወቀይ ርኤናሀ ምንገብእ መዐነት ለአለበ እንዴ ገብአት እግል ትትርኤነ ትቀድር። እብለ ምስዳር እለ ለእንረክበ ዐውቴ ላኪን ሐያትነ፡ ሐያት ዓይለትነ ወዐድነ እግል ንቀይር እበ ለትሰዴና እግል ትግበእ ትቀድር።

ጋራት እንዴ ተሐባለከ እትከ መሻክል እንዴ ትደቀበ እትከ፡ መዐነውየትከ እግል ትደህር ለትትጀረብ አው ለትትጀረቢ እቱ ወክድ እዴኩም ኢተሀቦ። እግልሚ ለአምዋጅለ መታክል እለ ትሳረረ ምን ልትሳረር እግል ልብጠር ሰበት ቱ።

ከእብሊ መሳእል ተርድ እትኩም እት ህለ ዝያዳሁ እግል ትተርዶ ህለ እግልኩም። መቅደረትነ እግል ትትወቅል እተ እንወድዩ መትሳሰዓይ፡ መምክን ተዐብ ወህኮት እቡ እግል ንሸዐር እንቀድር እትሊ ወክድ እሊ፡ እሊ ለተሌ ምስዳራት እግል ንንሰእ ህለ እግልነ።

1. **ወራትከ እብ ቀደም ትሌ አትዳሌ፡** ዶል-ዶል ክም ሻብ ወሻበት ለእግሉ እንሰትት ሸቅል እበ ሸፍገት ገበይ እግል ነአትምሙ ነሐዜ፡ ምናተ እብ ለገብአ መሰምስ እግል ንሰርጉሉ እተ ለይእንቀድር እቱ ወክድ ሰአየት እንዴ በተክነ እንበጥር ምኑ፡ እሊ እግል ባልሖት ህዬ ለሸቅል ደረጀት እብ ደረጀት እንዴ ካፈልነ እግል ንሽቀዩ ህለ እግልነ፡ እግልሚ እብ ሑድ-ሑድ ዶል እንሸቁ ለትትሐዜ ህሌት ዐውቴ እግል ንብጸሕ ሰበት እንቀድር።

2. **ዕርፍ ንስአት፡ ሐቴ ወራት እግል ቲዴ ዶል ትትትበገሰ እግል ትትዐብ ሰበት ገብአከ፡** ተዐብከ ለትባልሕ እበ ዕርፍ እግል ተህሌ እግልካበ። ዓረፎት ላኪን እዴከ ሂበት እንዴ ኢገብእ ሒለት ሐዳስ ወመዐነውየት እበ እግል ትሸቁ ክምቱ እንዴ ኣመርከ መትበጋስ ሰብት ቱ፡ ለልአትሐዜ እግል አትምም እንዴ ትቤ ትዕብ እት እንተ ወራትከ ኢተአተላሌ እግልሚ ወራትከ እብለ ገበይ እለ ዶል ትሰርግለ ፍሬሀ ሐዋን ሰበት ገብእቱ።

3. **ርሕከ አትናይትኑ እብ ናይ ድዋርከ መታክል ሌጠ ኢኮን ግረ ለተዐቀብል አው ለተአቀብሊ ለአከ እብ ናይ ከርስ ሕውነ ወበቲክ ሰአየት ሌጣቱ፡** ሰበት እሊ ምን እሊ እግል ንድሐን ርሕነ ወራት ሐቴ እብ ዐውቴ ዶል ተአተምም እግል ነአትናይተ እብሊ ህዬ አብሸርኪ ዮም ክእነ ሰበት ወዴኪ እለ ጃእዘትኪ ተ ኒበለ፡ ይእትዐወት ለትብል ከሊመት ምነ ሪም።

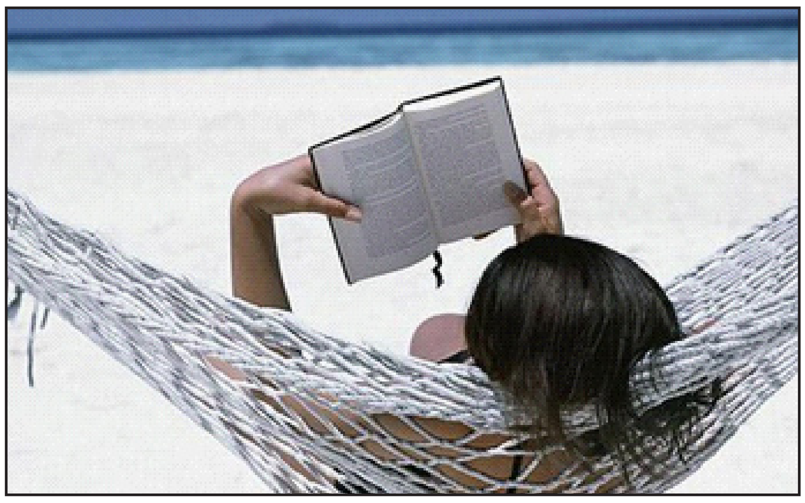

ሰበት እሊ ዐውቴ እት እዴነ ሰበት ህሌት እለን ንቃጥ እንዴ ኣመርነ እግል ንትበገሰ ዶል እንቀድር ለዐውቴ ወትደንገር ወትቅረብ እግል ንርከበ ክምቱ ሸክ ኢቲደው።

ሸባብ ወሻባት ምን ድቁጣት ምክ እግል ልትባልሖ

እት ክል ምጅተመዕ ለልትርኤ አምዕላይ ወራታት እት ድቁጣት ምክ እብሊ ህዬ ሀመት ወሽቃላት ነፍስ እግል ልጠውር ከእት ሸቅሉ እግል ለአድምዕ ለህለ እግሉ በክት እት ለሐውን ገይስ። እለ እት ክል ዕምር ለህለ ክፈል ምጅተመዕ ለትትርኤ ጋሪት ምንመ ትገብእ፡ እት ሸባብ ላኪን ዝያድ ክሉ አካን ለትጸብጥ ተ። እግል ሚ፡ ሸባብ ሒለት ለቦም ወእብ ሸፋግ ምነ ሸቅሎም ተቀዩር እግል ልርአው ለከድሞ ሰበት ገብአው። እትሊ አያም ቅሩብ ለገብአት ድራሰት ወበሐስ ክምሰለ አከደዩ ድቁጣት ነፍስነ እግል ነአንቅሰ ገብአነ ምንገብእ ቅራአት ዝያድ ለገብአት ወራት እግል ንተለየ ክም ብነ ልትሸረሕ ህለ። እግል መሰል ናይ ስስ ደቂቀት ቅራአት ክልኤ ስልሲት ምነ ህለ እትነ ድቁጣት ነፍስ እግል ትባልሐነ ክም ትቀድር ብሸርትነ ህሌት ለድራሰት።

ለድራሰት ክምሰለ ሐበረቱ ሸባብ ወሻባት ለህለ እቶም ድቁጣት ነፍስ እግል ልባልሖ ምን ከረ ስምዐት ሙሲቀት፡ ሄራር እብ እገር ወምን ስታይ ሻሂ ለሔሰ እግል እለ ምሽክለት እለ ለትባልሕ ቅራአት ክምተ ሻርሓመ ህለው። እሊ ለገብአ እቡ ሰበብ ልብሎ ዕሉማም ዕልም ነፍስ (ሳይኮሎጂስትስ)፡ ምክ ወድ አዳም እት ሐቴ ሓጀት እንዴ አንተብህ ሰበት ሸቁ ቱ፡ እሊ ህዬ እግለ ርቡሽ ለህለ ነርቨታት ወልብ እግል ልርኤ ወልዓርፍ ክም ሰድዩ ለአፍህሞ ህለው።

እለ እት ጃሚዐት ሳስክ ለገብአት ድራሰት እተ እብ ምራዶም ለሻረከው ሸባብ ወሻበት ለገብአት እት ገብእ፡ አሰልፍ ድቁጣት ነፍሶም ምን ገብእ ወሀንደጎት ልቦም ዛይድ ዐለ፡ ግራሁ እብ ገበይ ለመድ እግል ልባልሕወ እንዴ ጀረበት ምን መርሐለት እት መርሐሀለት ለልትርኤ ዐለ ተቀዩር እግል ልቀይሶ አንበተው፡ እት ኣክር ህዬ ቅራአትመ እተ በርናምጅ እንዴ ኣተወ ዶል ጀረበወ ለትአትዐጅብ ፍገሪት ረክበው ምነ ልብል ደክቶር ዳቪድ ልዊስ በዐል መቅደረት ዓፍይርት ምክ።

ህቱ እት ገብአ ብሐስ እብ ምራድኖሶም ለሻረከው ሸባብ ወሻባት እት ቅራአት ዶል ተአቴ አካን ሃድአት እተ እብ ክርን ድህርት ቅራአት ዶል ለአስተብዱ ለዐለ እቶም ድቁጣት ነፍስ stress እብ ሑድ-ሑድ እት ለሀድእ ወሀንደጎት ልቦም እተ ናይ አማን ደረጀተ እት ተዐቀብል ክም ረአየ፡ እት ለአበርህ፡ እት ደንጎበ ህዬ ናይ 68% በክት አንቀሶት ድቁጣት ነፍስ ክም ትረከበት ምኑ ወደሐ።

ለቀደም እለ ገብእ ለዐለ ደሀሮት ድቁጣት ነፍስ ክም ከረ ስምዐት ሙሲቀት፡ እብ 61% በክት አንቀሶት ድቁጣት ነፍስ ክም ቡ እንዴ ሀድገ፡ ስተይ ቡን እብ 54% ወሄራር እብ እገር ህዬ እብ 42% ናይ አንቀሶት በክት ለቡቱ እት ልብል ወደሐዩ።

ለገብአ ክታብ ምን ትቀርእ ለድቁጣት ነፍስ እግል ልትሀወን ምንካ፡ እት ልብል ለሸርሐ ደክቶር ዳቪድ፡ እለ ፍገሪት እለ እግለ እብ ሀመት ወሀልጌ ለልትጀረሶ ሸባባት እግል ትባልሕ እብሊ ህዬ ለመድ ቅራአት እግል ልጠውሮ ክም ሰድዩም እኩድ ህለ።

ሸባብናመ እት ቅራአት ሕስር ሑድ ምን ቦም እለ መዐሉመት እለ እበ ዎሮ እንክር መቅደረት ቅራአትነ እግል ንዓቤ ለትሰዴነ እት ገብእ፡ እብለ ክልእ ህዬ ምን ድቁጣት ለትባልሐነ ሰበት ገብአት በዳሪት ንንሰእ።

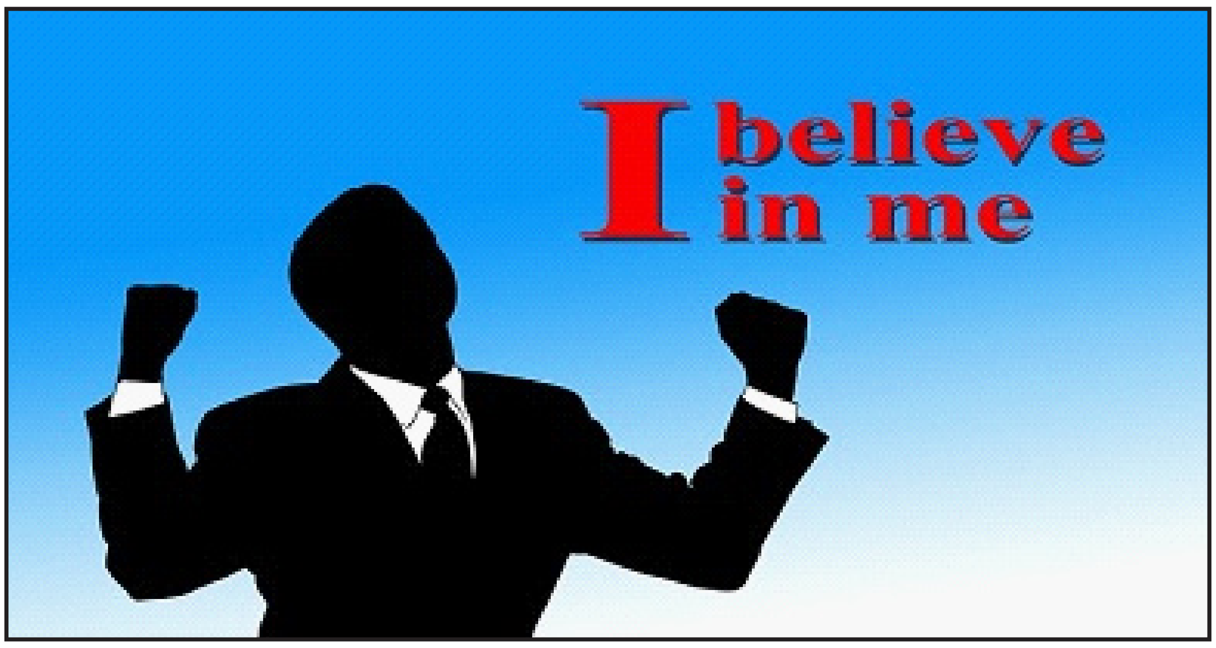

ልባብ

ኣካን ሒሑ ምን ለዐርየ?

ኣልሐጃጅ በኒ ዩሰፍ እግል ሰለስ ነፈር እብ ገሌ ትሀመት ኣስረዮም ልትበሀል። ሐር ለኣንፋር ሰልሲቶም ኣስግደቶም እብ ሰይፍ እግል ልትለንፌ ሐክመዮም..ሐር ኣልሐጃጅ እተ ባካቱ ምን ኣቀመተ፡ ሐቴ እሲት ምን ክለ ከብደ እብ ብካይ እተ ተሀነክንክ ረአ..ከእንዴ ለኣከ እተ ኣምጽኡኒተ ቤለ። ከዶል ለእተ ቀደሚሁ በጥረት ተ፡ ምን ለኣበክየ ለሀለ ጋር ትሰኣለየ።

ሀተ ሀዬ፡ "እሎም ኣስግደቶም እግል ልትናተፍ ኣዋምር ሃይብ ልሀሌከ ኣንፋር፡ ዎሮቶም ብእስዬ ቱ፡ ወለዎሮት ሐዩ ቱ፡ ወለሳልሳዮም ሀዬ ወልዬ ወድ ርሕምዬ ቱ..ከኣፎ ይእበክዮም" ቴለቱ።

ኣልሓጃጅ ጀላብለ እሲት ዎሮቶም እግል ልሳሜሕ ቀረረ። "ከዎሮቶም ሕረይ እንዴ ሳመሕክዎ እግል እጠልቁ እግልኪ" ቤለየ። ሀተ ለወልደ ተሐሬ መስል እቱ ዐለ። ለኣዳም ክሉ ትም ቤለ፡ ወክሎም ለእሲት ምን እሎም ሰለስ ምን ገብእ ተሐሬ እግል ለኣምሮ ክሉ ለዕንታቶም እለ ለኣቀምት ዐለ። ለእሲት እግል መደቲት ትም እንዴ ትቤ ክምእነ ትቤ.."ሐዬ ሓርየት ሀሌኮ!" ቴለት።

ኣልሐጃጅ ለሒራን ልታከዩ ሰበት ይዐለ፡ ለምስጢር ለኣሰር እሊ ሒራነ ሀለ ምኑ ትሰኣለየ። ከክም እለ እት ትብል በልሰት እቱ፦

እናስ ላቱ ሀለ፡ "በህለት እናስ ብዕድ እሉ ትትሀዬ ኢተሐግል" ወላመ ውላድ ሀለ "በህለት ዶል ሓር እንዴ ተሀዬት ጀነ እግል ቲለድ ሰበት ትቀድር" ባዲ ለሀለ ለሑ ቱ "በህለት እመ ወኣቡሀ እትለ እዲነ እብ ሐያዮም ሰበት ይሀለው፡ ሑ እግል ትርከብ ኢትቀድር"።

ወእብሊ፡ እለ ህግያለ እሲት ክም መሰል ወልባብ ትነሰኣት። ኣልሐጃጅ ሀዬ እሊ ፈጥነ ወልባበ ሰበት ኣትፈከረዩ፡ ክሎም እግል ልሳምሖም ቀረረ። ከኣካን ሑ ደበኣ ኣለቡ፡ ወኣካን ሑ ወሕት ሀዬ ዎሮቶም ለሰኣነ ሌጠ ለኣምረ።

ለገረመየ ዘዖታት

- መሻክል እዲነ የም ኣለበን ተን፡ ምናተ ብካይ ልግበእ ወሕላሌ ሐል ኢገብእ እለን።
- ለእሉ ትፈቴ ትሳርሐ ምንከ ምን ገብእ፡ ፍቀዱ ወእት ጀላቡ ንበር።
- በዐል ሻምከ ሐድጌከ ምን ገብእ ትረስዑ፡ ምናተ ሀቱ ክምቱ ለካስር ኣትኣምሩ።
- ቅሩብከ ሐሬከ ምን ገብእ (ኣከይ ወዲት ወዴከ ምን ገብእ) ለጸሌዕከ ስፈፉ ወምን ዎሮትመ ሰፉፍ ኢትታኬ።
- ሐቴ ዶል ፈሽል ሳደፌከ ምን ገብእ፡ እንተ ናጄሕ ክም እንተ ኣክድ እሎም። ወሐቴ ምዕል እዲነ እንዴ ኣብኬተከ ከኣናቤዕ ቅዙር ትሀራብበ ምንከ ምን ገብእ፡ እሻረት ድዕፍ ኢልምሰል እትከ። እሊ ኣናቤዕከ ተኣምርተ ረሕመትከ ወእንተ ወድ ኣደሚ ሰበት እንተ እሻረት ረሕመት ክም ቱ ኣምር።
- ኣናቤዕከ ወለ እግል ሐቴመ ምዕል ትግበእ እግል ለኣክጅለከ ኣለቡ..ምናተ እግለ ኢለኣስታሀሉ ኢትጠልቁ።
- ዐዛብ ወመጺጸት ሰክነያከ ምን ገብእ፡ እብ ክለ ሒለትከ ክርንከ እንዴ ወቀልከ፡ "ኣነ ትሩድ ኣነ ወሒለት እሊ ምሸዋር እዲነ ለኣተምም እበ ሓግል ይኣነ" በል።
- ዕንቤዕ ትከዬት ምንከ ምን ገብእ፡ ተበሰም ውዬ ወገጽከ ኣብርህ፡ ደቀብ ወድ ኣደሚ እተ በርሀት ገጹ ሀለ።
- እተ ትኬለመ ወቅት-ብካይ ትሰሐቅ፡ ወእግል ክሎም እት ባ'ከ ለህለው፡ እንተ ምን መታክል እዲነ ክም ትደቀብ ወእዲነ ሀዬ ገበይ በደ ክም ተ፡ ወጥዕም ወመራር ክም ተሓብር ወእተ ራሐት ወለውቀት ለትረክብ እተ ኣካን እግል ትብጸሕ፡ ምን ገበይ ለራትዐት እግል ትሸከፍ ክም ኣለብከ ኣትኣምሮም።

ተበሰም

ዎሮት ነፈር ሰኒ ታጅር እተ ለዓልያይ ጣብቅ ናይለ ዐማረቱ ዐለ። ሐር ባብለ ዐማረት ልትከርከሕ ክም ሰምዐ እበ ሸባክ እንዴ ሸበ ምን ኣቀመተ ዎሮት እናስ ረኣ።

"የሀ እናስ ሚ ሓዜከ?" ቤለዩ።

ለእናስ ሀዬ፡ "እሰልፍ ነዐ ትከሬ እትዬ ምን ቀሩብ እግል ኣስእለከ" ቤለዩ። ለእናስ ለታጅር እለ ክም ሰምዐ ምነ ለዓለ ዐማረቱ ትከረ። ለእናስ ሀዬ፡ "መንበ ኣነ ነፈር ሓግል ኣነ፡ ኣዜ ገሌ ሰዳይት እት ሐዜ ማጽእከ ሀሌኮ ረቢ ልባርከከ" ቤለዩ።" ለእናስ ለታጅር እለ ክም ሰምዐ ሰኒ ሐርቀ ምናተ ለሐሩቀቱ እት ከብዱ ወደየ ወእግለ እናስ ለሓግል፡ "ነዐ ኣሰርዬ ግበእ" ቤለዩ።

ክልኢቶም ኣሰርሕድ እት ገብኦ እተ ለዓልያይ ዶር ናይለ ዐማረት ክም ፈግረው፡ ለእናስ ላታጅር ኣስክለ ሬምቃይ እንዴ ትወለበ፡ "የፍተሕ ኣ'ለህ!" ቤለዩ።

ለእናስ ለሓግል ሀዬ እለ ክም ሰምዐ፡ "ላሐውላሀ ወላቀወተ እለ ብላህ፡ ከኣፎ ተሐት ዲብ ሕነ ክምሰልሁ ኢቴልከኒ?" ቤለዩ።

ለታጅር ሀዬ፡ "እንተ ሀዬ እግልሚ ከሬከኒ፡ ለንየትከ ኣፎ ለዐል እተ ኣካንዬ ዲብ ኣነ ይኣሰልከኒተ?"

ቤለዩ።

መዕነት ለበን ዘዖታት

- ለገብኣ ኢልትቀደር ለትብሉ ሀደፍ ለኢልትቀደር ኢኮን፡ ምናተ እንታቱ ለክም ኢልትቀደር ክም ገብእ ለወዴካሁ።
- ፍንጌከ ወፍንጌ ላብቶፕ ለመሀዘ ለሀለ ፈርግ ሚቱ ገብእ? ወላ ሐቴመ። ሀቱ ረኣሱ እብ ኣፍካር መልኣዩ ምናተ እንተ ላቱ ትፈክር ይሀሌከ።
- ሃዳፍከ ወሸንሆታትከ እብ ሀኮት እንዴ ኢገብእ፡ እብ ጅህድ ወመዕጸም እንዴ ኣከድካሆም እት ምራድከ ብጸሕ።
- ሐነግል እተ እሉ ወዱ ሸቅል ኣክል ሕድ ቶም፡ ምናተ ለፍንቲቶም ገሌነ ኣሀዳፍ እት ኣማን እግል ንበድል ብዞሕ እንከድም እት ሀሌነ፡ ገሌናዲ ዲብ ሀኮት ነኣንገራግር።
- እግል ተኣስተፌድ ወተኣፌድ ወእብ ቁሪነ ለለሐሰብ እግል ትምለክ ፋእደት ልብዲቡ ቀረእ።
- እት ፍንጌ ሰኒ ወእኩይ ኣፍካር ፍንቲት ሀሌት፡ ከክል ዶል በዐል ኣፍካር ሰኒ እግል ትግበእ ጀራርብ።

በህል

- ዮም ዕጨት ሸተል፡ ፈጅር እት ጽላለ እግል ተኣማድድ ቱ።
- ለትኬለመ ተየልል...መሲርነ ምን እዴነ እንዴ ፈግረ፡ እት እዴ ዐውል ጋራት ለኢዋግሞ ብዕዳም ኣንፋር ዶል እንርእዩ ቱ።
- ለትደቀበ እምትሓን...ርሕከ እት ቀደም ጀኔታይ ንኡሻይ ለልትሰኣሉ ዐቢ ሰኣል ወእንተ በሊስ ዶል ኢትረክብ እሉ ቱ።
- ለትኬለመት ካቲመ...ክሎም ጋራት ዶል ልትከለሶ ምንከ፡ ወወቅት ክም ሐልፈ ምን ሐዲስ ዶል ተኣነብትቱ።

ዝበድ ዝዖታት

ለዘት ወጠምጠም ለቡ ወድ ኣደሚ.. እግል ብዕዳም ለእለ ገብኣው ልግብኦ ኣክል-ሕድ እሕትራም ወሕሽመት ዶል ካፍል ቱ ለትትረከብ። ለዘት ወጠምጠም በህለት፡ ወድ ኣደሚ ለኣደቡ. ክመ እለ ሀለ እንድኢኮን፡ ዶልከ ምስል ዎሮት እብ ሕብር ብዕድ ዶል ኢልትበደል ቱ ለትትረከብ። ከሰፋትከ ክም እነ ትመስል ዶል ገብኣት፡ እንተ ለዘት ወጠምጠም እተ ርሸመተን ሀሌከ በህለት ቱ።

መዕሉመት

- ሐርማዝ እት እዝኑ ኣቅሕሞተት ኣቴት እሉ ምን ገብእ መይት።

በህል እሙራም

- ሸፉገትለ ሸቅልከ ዲበ እንዴ ኢትገብእ እት በሻለቱ ልብከ ክሬ፡ በህለት ለኣዳም እት ከም ለገብእ ወቅት ኣክለስካሁ እንዴ ቤለው ኢልትሰኣሉከ ምኑ፡ ሀቶም ለበሻለቱ ወለሰኖቱ ሌጠ ልርኡ። "ኣፍላጦን"
- ዕ'ሉም ገብኣከ ምን ገብእ፡ ብዕዳም ለኢለኣደምዕዎ ሀደፍ ተኣደሚዕ..ዓቅል ገብኣከ ምን ገብእ ሀዬ ብዕዳም ለኢልርእዎ ሀደፍ ተኣደሚዕ። "ኣርሰር ሾበንሃወር"
- እዲነ ብዕዳም ምነ እዲናነ ለትትፈደል ትመስል እትነ፡ ወለብዕዳም ሀዬ እዲናነ ምነ እዲናሆም ለትትፈደል ትመስል እቶም። ከምስጢርለ ጋር ገናዐት ሰበት ትሰኣነት ቱ።

ዐጀብ ወፍክር

- እሰልፍ ሱረቱ ዲብ ሰላዲ ለወደ ነፈር፡ ኣሌክሰንደር ኣልመቅዶኒ ቱ።
- ለገደመ ወለሐጭረ ነሺድ-ወጠን ነሺድ ጃፓን ቱ።
- "ከርከደን" ለትትበሀል ሕያይት ሕብረ ጌረማኒ ቱ።
- ክሉ-ክሉ ለኢትትረከብ ፈሲለት ደም ዲብ እለ እዲነ (OH) ትትበሀል። እለ ፈሲለት እለ ዲብ ክለ እዲነ ዲብ ሰለስ ነፈር ሌጠ ትትረከብ።
- ዲብ እለ እዲነ ምስል ማይ-በሐር ወምሒጥ ለኢልትራከበ፡ በህለት ግንራሪብ በሐር ለኣለበን ድወል 26 ደውለት ገብኣ።
- ሐሽክል-ቅንቅሽ-ኣንፍ ኣዳም ሰማን ሕሽኩል ገብእ።
- ለበዝሐ ሕሩፍ ለበ ሉቀት፡ ህግየ ካምቦድያ ተ፡ ሀተ 72 ሐርፍ ትመልክ።
- ማርዮ ዛጋሎ እግል ሰለስ ዶል ካስ ዓለም እቡ ፋይዝ ቱ። ሐቴ ዶል ክም መተልሀያይ ወሐቴ ክም ምደርብ ወለሳልሳይት ክም ሴድያይ ምደርብ እንዴ ገበኣ ሀዬ ረክበየን።

ኣድም ኣብሐሪሽ

ሄራር 10 ሰነት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ (3ይ ክፈል)

ዐዋሚድ ኤረትርየ ሐዳስ ወመባጽሑ

ናይ እሊ ወክድ ዐዋሚደ ወጽበጡ፦

1. **አክባር ወተዕሊቅ፦** እሊ ናይ ዶሉ አሕዳስ ወጠን ለታይን እት ሰፍሐት ሐቴ ወክልኤ ለትከምከመ እት ገብእ፡ እብ ሰበት ሓድረት ሓለት ወጠን ለልትከተብ ቱ። ምን አምዕል ተእሲሰ በህለት ጃንዋሪ 2 ሰነት 2008 ለዐለ ዐባዩ አሕዳስ ወጠን እግል ንታይን ስድ ነሐዜ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እንዴ ቃለዐነ እንረክቡ። ሰበት እሊ ጀሪደትነ ክም ዝሕረት አክባርና ተ።

2. **ደልአባብ፡** እሊ ዓሙድ እሊ ለትፈናተ ረያይም ወሐሜይር ናይ አማን ወኸያል ቅሰስ ለልትከተብ እቱ ዓሙድ ሰበት ገብአ እብ ቄርአቱ ፍቱይ ቱ።

3. **ዐማር፡** ዓሙድ ዐማር ምነ እት ኤረትርየ እት ብንየት ትሕትየት ወብንየት በሸር ለገብእ እስትስማራት ሚ መሰል ለታይን ቱ።

4. **ዕንጃሬ፡** እሊ ዓሙድ እሊ ምን ገዳይም ዐዋሚድ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እት ገብእ፡ እት ፍንጌ ባጥር እንዴ ዐለ እብ ሐዲስ ለአንበታቱ። አዋልድ አንሳት ወዶረን እት ኩሉ ጀዋንብ ሐያት ወዐቦት ለከሰሰ ጽበጥ ፈግር እቱ።

5. **ምን ሰጅል፡** እሊ ዓሙድ እሊ አሰልፍ ታሪክ አግማም እበ ልብል ዕንዋን አምበተ፡ ሐር ላኪን ምን ሰጅል ትበህለ። ሀደፉ ህዩ ምነ ቀደም ስኪን ብዙሕ እት አክትበት ትግራይት ለትከተበ ለትፈናተ አርእስ እንዴ ጸብጠ ምንመ ትበገሰ ሐሬ ላኪን እብ ሰበት ንዳል ሸዐብ ኤረትርየ እብ ሰያሰት ልግበእ ወስለሕ እግል ልትናወል አስተብደ ወእቡ ለአተላሌ ህለ።

6. **ተርብየት፡** እሊ ዓሙድ እሊ ሰልፍ ተርብየት ወእጅትማዕየት እበ ትብል እምቡት ዐለ፡ እሊ ህዩ ተርብየት አጀኒት ክምሰልሁመ ሓለት እጅትማዕየት እግል ልትናወል እንዴ ትበህላቱ። ሐሬ ላኪን ለእጅትማዕየት ሰበት ኢትናወለየ ወዲብ ተርብየት ሌጠ ሰበት ተሐደደ፡ ሕኔት ተርበየት ወእጅትማዕየት፡ ተርብየት ሌጠ ትበህለ። እትሊ ወክድ እሊ እት ዕበያት፡ ዓፍየት፡ አደብ ወብዕድ ናይ አጀኒት እንዴ ረከዘ ልተላሌ ህለ። እሊ ምነ እት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለይአትካረመ ዐዋሚድ ቱ።

7. **ዓፍየት፦** እሊ እት ዓፍየት መጅተመዕ እብ ዓመት ወዓፍየት እማት ወአጀኒት እብ ፍንቱይ ለረከዘ እት ገብእ፡ ‘ሕኔት እንዴ ሐመምከ መዳዋይ ምን ቀዳምከ መትነጃይ’ እበ ትብል ልእከት፡ ሐብሬ ወምህሮ ዓፍየት ወገበይ መዳፈዐት ለአደርስ ወለሐብር። እሊመ ምነ አንበተው ወአስክ እለ ለህለው ዐዋሚድቱ።

8. **መዐፍየት፦** እሊ ዓሙድ እሊ ክምሰል ስሜቱ መዐፍየትናቱ። ክም ዓሙድ ዲብ ልትአንበት ታሪክነ ወዓዳትነ እብ ስወር እግል ንርኤ እቱ ለአመማቱ። ልባስነ፡ ሰርጎነ፡ ጋራነ፡ ጽዋርነ፡ አግርበትነ፡ አብያትነ፡ ተዋብነ፡ ምድርነ፡ ኣሳርነ ለኸሰሰ ስወር ምስል ሐብሬ ሐጫር እግል ልፍገር እቱ ንየት ዐለት። ምናተ ምን ሰልፉ አክል ሕድ ክምለ እለ ተአመም ኢጌሰ። ክምለ ብዕድ ዓሙድ እብ ክቱብ ወስወር ለተለ ኣሳር ወታሪክ ኤረትርየ ወሸዐበ ክምሰልሁመ ምነ ቀደም ምእት ሰነት ለትከተበ ሕላይ ሰብ በዲር ለልትናወል ዓሙድ እንዴ ገብአ ለአተላሌ ሰበት ህለ፡ አዜመ መዐፍየትቱ እግል ኒበል እንቀድር።

9. **ሸባን፦** እሊ ዓሙድ እሊ ምነ እት ካልኣይት ሰነት መትአምባት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለአምበተው ዐዋሚድ ምንማቱ፡ ዶል እት ገይስ ወዶል እት በጥር ልሄርር ሐቀለ ዐለ፡ አዜ ላኪን እንዴ ሰብተ እብ ትሉሉይ ዋስል ለህለ እብ መሕበር ወጠን ሸባባት ወደረሰ ኤረትርየ ለልዳሌ ወልትመወል ቱ። ሀደፉ ህዩ እት አፍዘዖት ሸባባት፡ መናሰባት ሸባባት፡ ሸባባት ናጅሓም ወሳልሓም ረበዮት ክምሰልሁመ መሰል ሰኔት ላቶም ሸባባት አትኣማር ለከምክም ጽበጥ ለአዳሌ።

10. **ሕበርበሮ፡** እሊ ዓሙድ እሊ እት ለአትፋጌዕ ለለአደርስ ወለለሐብር ዓሙድ እት ገብእ፡ ምነ ብዙሕ ለሄረረው ዐዋሚድ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ቱ። መዳልያዩ ለትፈናተ አክትበት እንዴ ቀርአ ወሸበካት ሐብሬ እንዴ ቶረ ለለአዳልዩ ሰበት ቱ፡ ምነ ቄርአት ለፈትዉ ዐዋሚድ እለ ጀሪደት ቱ።

11. **ፈን ወዓዳት፡** እሊ ዓሙድ እሊ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ተአሰብዴ እት ህሌት፡ ዓዳት ወሰቃፈት እበ ልብል አርእስ እንቡት ዐለ፡ ሐሬ ላኪን ፈን ወዓዳት እበ ልብል አርእስ እንዴ ትበደለ፡ እብ ሰበት ዓዳትነ፡ ክምሰልሁመ ፍኑን አምር ክቱብ፡ ሽዕር፡ ነቁሽ ወብዕድ ልትናወል።

12. **ርያደት፡** እሊ ዓሙድ እሊ ምን ለአነብት ክሉ ረአሱ ለይአትካረመ ወአስክ እለ ልሄርር ለህለ ዓሙድቱ። አክባር ርያደት ዐድ ወካርጅ ለከሰሰ ጽበጥ ህዩ ልትከተብ እቱ።

13. **ነፌት አምር፡** እሊ ዓሙድ እሊመ ምነ አሰልፍ ለአስተብደው እት ገብእ፡ ክምሰል ዓሙድ ሕበርበሮ፡ ላቱ ዲብ ለአትፋጌዕ ለልሐብር ወለለዐልም ጸበጥ ልትናወል።

አዜ ለህለ ሳብት ዐዋሚድ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እሊ ለትበህለ እት ገብእ፡ እምበል እሊ ለተህደገ ሳብት ዐዋሚድ፡ እት ፍንቱይ መናሰባት፡ እት ወክድ ዓያድ ወጠን፡ መህረጃናት፡ ሲምፖዝዮማት፡ ፍንቱይ መቃበላት ርኢስ ወውዘረእ ለመሰል ዶል መጽእ ለሳብት ዐዋሚድ እንዴ አጀለት ለናይ ሓድር ቴለል ጽበጥ እብ ክቱብ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ስወርመ ዓሙድ እንዴ ፈንቴት እሉ ተአፈግር። ክምሰልሁመ ዳይም ለኢኮን ቃኑን እግል ዐቦት ወዐድል፡ ለልብል ዲብ ፍንቲት መርሐለት ለመጽአ፡ ምስል መደኒያይ ወቃኑን ጀሪመት ለለአትኣምር ዓሙድመ ተአፈግር።

ጀሪደት ምነ አስተብዴት እቡ መዋዴዕ አው ዐዋሚድ፡ እትሊ ወክድ እሊ ለይሀለ ላኪን ምህም ለዐለ እሊ ለተሌ እግል ልትሀደግ ቀድር፡

- ጊማይ ሰያሰት ሓለት እዲነ እት ሰያሰት ለአተንከበ ጽበጥ ልትናወል ለዐለ።
- ህግየ ወላዲት ተ፡ ምን አምሳል ወሕከም እንግሊዝ እንዴ ትዳለ ዲብ ትግራይት ለተርጀመ ክቱብ ፈግር ዲቡ ለዐለ ርክንቱ።
- ዝያረት፡ ለትፈናተ አካናት እንዴ በጽሐከ ወባሐስከ ልዳሌ ወምሰል አሳርመ ልትጻበጥ ለዐለ።
- ጀዋባት ቄርአት፡ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እተ ወክድለ ሰልፈ ብዝሓም ቄርአት ሰበት ዐለው እግለ ጀዋባት ብዙሕ ተንክር እተ ዐለ። ሰልፍ ክል ሳምን፡ ምኑመ እት ክልክልኤ ሳምን ዓሙድ ጀዋባት ተአፈግር ዐለት። ሐቆ መደት እት ሰር ሰፍሐት፡ ሐቆሁ ምን እያም ፈግር ገብአ፡ እት ልብል - እትልብል ምን ሓምስ ሰነት ወሐር ላተ ጀዋባት መጅብ በደ በጽሐ።
- ምህሮ ህግየ እንግሊዝ፡ እብ ብሪቲሽ ካውንስል እት ልዳሌ እት ክልክልኤ ሳምን ለልትቀደም ዓሙድ ዐለ እግለ፡ እሊ ዓሙድ እሊ እብ ደረሰ ወሙደርሲን ፍቱይ ለዐላ ቱ።

መጅሙዐት 3

አርእስ ንቃሽ፡ ጀሪደት ኤርትርየ ሐዳስ ምስል ክቱብ መናህጅነ ከፎ ትገይስ ህሌት?

= እብ ዓመት እብ ሐቴ ወለትትመሳሰል ገበይ ገይሶ ክምሰል ህለው፡ ወክም መርጀዕ ክታብ ጀህ እንዴ ተለው ሽቁ ክም ህለው እንጌምም።

= ናይ ሰፈት ወስሜት ተርቲብ ክቱብ ደአም ዎሮከ እበ ትመስሉ ክም ሽቄ እንጌምም።

= ምን አዜ ቃዋኒን ኣስሉብ ክታበት እግል ነአፍግር ሸውየ ለሸፈግነ መስል፡ እሊ ሰበት ገብአ ህዩ ገሌ መትፈናታይ እት አስሉብ ክታበት እግል ልትርኤ ሽእ ጠቢዒቱ እምብል። ምስል ዘመን ኖሱ እት ሕድ እግል ልምጸእ ክምቱ ህዩ እሙርቱ።

= አካን ውሻል እተ ለልትጬቀት ሐርፍ፡ እት መናህጅ ወእት ጀሪደት በንበን ህለ፡ እሊ ደአም እተ ለመጽእ ጥብዐት እግል ለአተፍግ ክምቱ ውፋቅ ህለ። እት ጀሪደት ምን ቀደም ወእት ክታብ ምን ሐር ገብእ ህለ። እግል መሰል፦ “ዓ’መት” “ዓመ’ት”

1. እት ዐማዊድ ኤርትርየ ሐዳስ እግል ሊዚድ ዎክ እግል ልንቀስ ለወጅቡ ህለ ምን ገብእ፦

=እብ ዓመትን ለነቅስ እግል ለህሌ አለቡ እምቤ። ዓሙድ ተርቢየት ደአም ሽክለ እንዴ ትቀየረ፡ እት አጀኒት ለአተጀሀ አርእስ ወጽበጥ እግል ለህሌ እሉ በ።

እግል መሰል፦ እፎት አጀኒት፡ ቤት ንእሼ፡ ርክን አውኪር፡ ገበነ ቤት ንእሼ፡ ለመሰል

ለልትወሰክ፦

- ረሰይል ቄርአት እግል ለሐሶሴ
- ክትብት ትግረይት ከፎ ‘ግል ትግበእ በ? ለልብል ዓሙድ መናቀሸት እግል ልትከሰት፡
- ለነጽፍ ዓይነት ዓማዊድ እት ዎሮ እንዴ ትከምከመ እብ ሐት-ሓቴ እግል ልቅረብ ወሕድ እግል ለአተርቴ፡
- ዓሙድ ርክን ክታብ ለልብል እግል ለሀሌ፡ ናይ ትግሬ ልግባእ ወብዕድ
- እግል ደረሰ ለሰዴ ዓሙድ ሉቀት እንግሊዚ እግል ለአንብት፡
- ዓሙድ ቃኑን (እግል ልፍየሕ)

ረመዳን መ/ኑር ታይብ

ትልህየ ፍረቅ ደንደን ወአዱሊስ አትካረመ

ለሐልፈት ሰንበት ዐባይ እት እስታድዮም አስመረ ገብእ ለዐለት ትልህየ ኮበራት እግር ፍረቅ ደንደን ወአዱሊስ እብ ሰበብ ዝላም አትካረመት።

ለክልኦት ፈሪቅ 24 ደቂቀት ሌጠ ሐቆ ተልህው፡ ዝላም ሰበት ትደቀበት፡ ትልህያሆም ዮም አርቦዕ 4 ኣብሪል ሳዐት 3፡00 አልዐስር እት ስታድዮም አስመረ እግል ትገበእ ክም ትቀረረት ፈደሬሽን ኮበራት እግር አቅሊም ምግብ አትአመረ።

እት ነፍስ ለአምዕል ቀደም አዱሊስ ወደንደን ለተልህው ክልኦት ፈሪቅ፡ ቀይሕ-ብሐር ወሸርከት ብንእ ሰገን እት ገብእ፡ ፈሪቅ ቀይሕ-ብሐር 2እብ 0 ተዐወተ ዲበ። ቀይሕ-ብሐር ቀደም ዕርፍ መዋእል ተሰፋይ እት 45 ደቂቀት ወሐቆ ዕርፍ ሻም ፍስሃዬ እት 77 ደቂቀት ለአተዎም እግዋል እቦም ተዐወተ።

ፈሪቅ አልህላል ተዐወተ

እት ፍንጌ ሴዕ ነዋዪ ኮበራት እግር አቅሊም ዐንሰበ ገብእ ለሀለ ሊግ፡ እትለ ሐልፈተ ሰንበት ዐባይ ዲብ እንቡተቱ አልነሰር ወአልህላል ተልህው ወአልህላል ቀልበ።

እት ዲብ ስታድዮም ጆኮ-ከረን ለገብአት ጅግረ ፈሪቅ አልነሰር እት 15 ደቂቀትለ ትልህየ እብ መተልህያዩ ዑብዱ እድሪስ ጎል ሰጁል ወመሬሕ ምንመ ዐለ፡ አልህላል ምን ገጽ ሐር እንዴ ትፈርገጸ ቀደም ዕርፍ ምሮ ወሐቆ ዕርፍ ሰለስ እንዴ ወአትዐረ 4 እብ 1 ተዐወተ።

ተስፋሚካኤል ገብሬስ

ወራታት ርያደት መርከዝ አሊምፕ-አፍሪቅ አስመረ

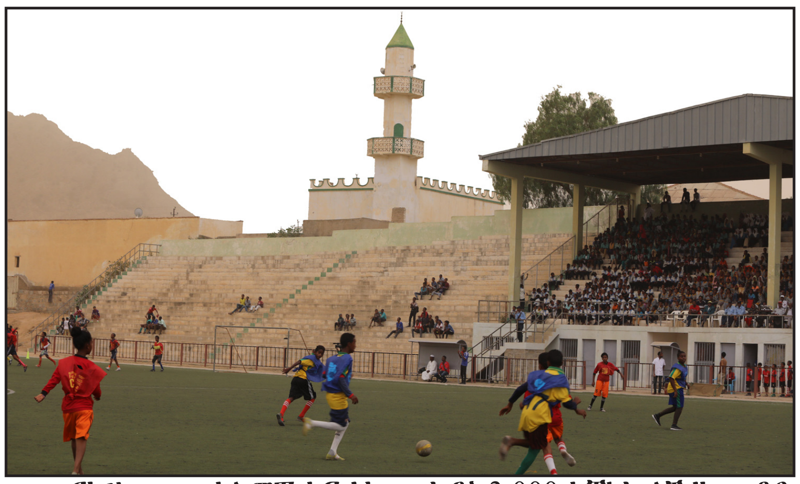

መርከዝ አሊምፕ-አፍሪቅ አስመረ ክም አተላላይ ናይለ ክለ ሰነት እት ጅግራታት ኮበራት እግር ወአትሌቲክስ አጀኒት፡ ምስል ዉዛረት ተዕሊም አቅሊም ዐንሰበ እት ልትሳዩ እት መዲነት ከረን እት ፍንጌ ደረሰ መዳርስለ አቅሊም ለወደዩ ጅግራታት ኮበራት እግር (Kid's Football-Net Comptetion) ለሐልፈተ ጅምዐት እት ስታድዮም ከረን ተ'መ።

ዲብለ ምን ዉላድ ወአዋልድ ቀያስ 3,000 አጀኒት ለሻረከው ዲበ እት ገብእ፡ እት ካቲማለ ጅግራታት እብ ኣላፍ ለልትዐለቦ ፈተች ርያደት ወመስኡሊን አፍረዐት ሕኩመት አቅሊም እት ሐድረው መናሰበት፡ ለአጀኒት ትልህየ ግርም ሰበት አርአው ኩሉ አዳም ክም ረይሐው ተአመረ። ክም እሊ ትልህያታት ኮበራት አጀኒት መርከዝ አሊምፕ-አፍሪቅ እብ ወድየ እሎም መዓወነት እት ክሉ አቃሊም እግል ሊደዉ በርናምጅ ክም ሀለ ሙዲርለ መርከዝ አሰይድ ሄኖክ ዮሃንስ ወደሐ።

ልትጃገሮ ለአስመነው አጀኒት ዉላድ ወአዋልድ ምን ዕምር 12-13 ወ 14-15 ሰነት ዓግር ክም ቶም እት ልትአመር፡ ምን ዕምር 12-13 ሰነት መዳርስ ምግባይት ደረጀት አልዉሐዴ፡ ዐንሰበ ወሓርነት ወምን ዓግር 14-15 ሀዬ መዳርስ ምግባይት ደረጀት ሳልም፡ መጋርሕ ወአስሐብ አልየሚን ሰበት ተዐወተው ጀዋእዞም ነስአው።

እሊ ትልህያታት መዳርስ፡ እብላሁ አተላለ ምን ገብእ፡ ምኑ ለፈሩ ብዝሓም ሐዳይስ መተልሀየት እግል ልፍረው መስኢት ክሎም ፈተች ርያደት ቴ።

መርከዝ አሊምፕ-አፍሪቅ አስመረ እት ሐንቴ እድንያይት ልጅነት አሊምፒክስ ወእድንያይ መርከዝ አሊምፕ-አፍሪቅ እት ወራታት ርያደት አጀኒት ለሸቄ መሸሮዕ እት ገብእ፡ ምስል አፍረዐት ዉዛረት ተዕሊም አቃሊም ምን ሰነት 2009 እንዴ አንበተ ሸቄ ጸንሐ።

ማን-ሲቲ ዝያድ 100 ንቅጠት...?

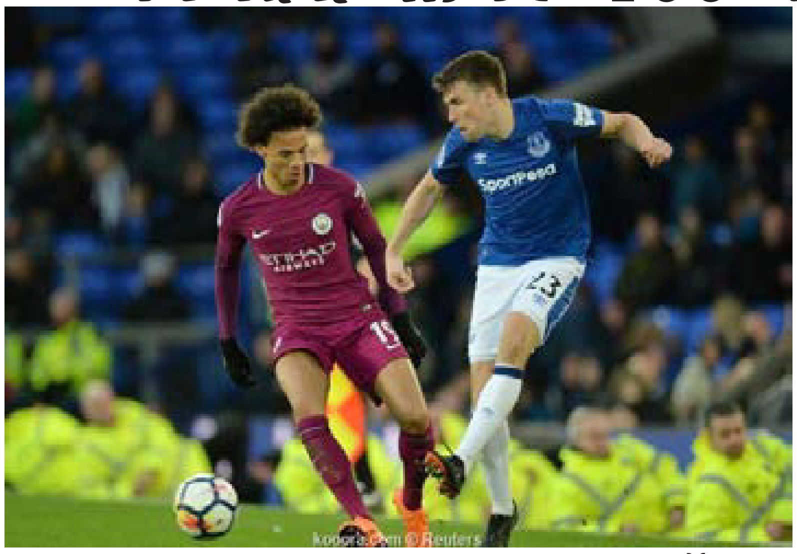

እትለ ሰነት ልትዓደለ ለአለበ በቃዐት ለአርኤ ለሀለ ፈሪቅ ማንሲቲ፡ እት ጅግራታት ፕሪመርሊግ እንግሊዝ ብዙሕ ዓላብ ቀያስ ካይድ ሀለ። እሊ ዮም ሰንበት ንኢሽ እግል ጅሽንቱስ 3-1 ለቀልበ ማን-ሲቲ እት ትመጽአነ ለሀሌት ሰንበት ንኢሽ ምስል ማን-ዩናይትድ እተ ሰቴት እሉ ለሀለ ጅግረ ተዐወተ ምን ገብእ፡ ሰሜቱ ዝያደት እግል ትትወቀል ቴ።

ማንሲቲ፡ ለምን ጅሽንቱስ ነዘዐተን 3 ንቅጠት፡ 27ይ ዐውቴሁ እትሊ ናይ ዮም ዓመት ጅግራታት ፕሪመርሊግ እት ገብእ፡ ለትመጽእ ሰንበት ንኢሽ ምን ልትዐወት ሀዬ፡ ካስ ፕሪመርሊግ እት እዴሁ እግል ልብረድ ቴ።

እብ ዓመት፡ ማንሲቲ እት መጽአ ሰቦዕ ትልህያታት ተዐወተ ምን ገብእ፡ ለከይዱ አርቃም ቀያሲ እሊ ለተ'ሌ እግል ልግበእ ሰኦዮብ ሀለ።

- ሰነበት ንኢሽ ማንሲቲ እግል ማንዩናይትድ ቀልበ ምን ገብእ፡ ካስ ፕሪመርሊግ ናይ ምሮት ምውሰም እት ለሸፍገ ወክድ ለአትመመ ፈሪቅ እግል ልትበሀል ቴ።
- እት ሰነት ርያደት 2000/01፡ ማንዩናይትድ ዮም 14 ኣፕሪል እዴሁ እት ካስ ለከረ እት እንዴ ትበሀለት ሰጅልት ሀሌት፡ ማን ሲቲ እት መጽአ ሰቦዕ ትልህየ ንቃጡ ዝያድ 105 (ወእሊ ሀዬ ቀደረት ቴ) እግል ልዕረግ ቴ። ቼልሲ እት ሰነት 2004/05፡ እብ 95 ንቅጠት ለረክበዩ አስክ እለ ትምቴም ለይዐለ ረቅም ቀያሲ፡ እግል ልስበሩ ቴ።
- እት 2016/17 ሰነት ርያደት ቼልሲ እት ሰላሰ ትልህያታት ዕዉት ዐለ። ማንሲቲ እተ መጽእ 7 ትልህየ ቀልበ ምን ገብእ፡ 34 ትልህየ እበን ልትዐወት ሀለ ወእሊ ለትወቀለ ዕልብ ቀያስ ቴ።
- ቼልሲ እት ሰነት 2006/07፡ ማንዩናይትድ እት ሰነት 2010/11፡ ክምሰልሁመ ማንሲቲ እት ሰነት 2011/12፡ እት ሜዳነ 18 ኢነት ቃልባት ተን። ማን-ሲቲ እትሊ ናይ ዮም ዓመት ትልህያታት ፕሪመርሊግ፡ እት ሜዳን እትሓድ 14 ኢነት ዕዉት ሀለ። እት ሜዳኑ ታርፉ ለሀለ ትልህያታት እቴ ምን ልትዐወት፡ ምስል እሊ ረቅም ቀያሲ እግል ልትመጣወር ቴ።
- 13 ኢነት በረ ምን ሜዳኑ ለተልሀ ክትዐወተ ፈሪቅ ማን ሲቲ፡ እተ መጽእ ትልህያታት ተዐወተ ምን ገብእ፡ እግል እብ ቼልሲ 16 ኢነት በረ ምን ሜዳኑ ዕዉት ለዐለ እግል ልትዐሮረዩ ቴ።
- ፈሪቅ ቼልሲ እት ሰነት ርያደት 2009/10፡ መተልሄቱ 103 ጎል ሰጅላም ቶም። ዮም ዓመት መተልሀየት ማንሲቲ 88 ጎል ሰጅላም ሀለው።
- ማን ዩናይትድ እት ሰነት 1999/00፡ እብ 18 ንቅጠት ፍንጌሁ ወደርቡ ገብእ ለዐለ ፈሪቅ ዐለ፡ ማን ሲቲ አስክ እለ እብ ሀለ እሉ ንቃጥ፡ ፍንጌሁ ወደርቡ ልሳዬ ለሀለ ፈሪቅ ፕሪመርሊግ፡ 16 ንቅጠት ሀለ። ሰበት እሊ ለበዝሐ ፈርግ እቡ ረቅም ቀያሲ እግል ልርከብ ቴ።

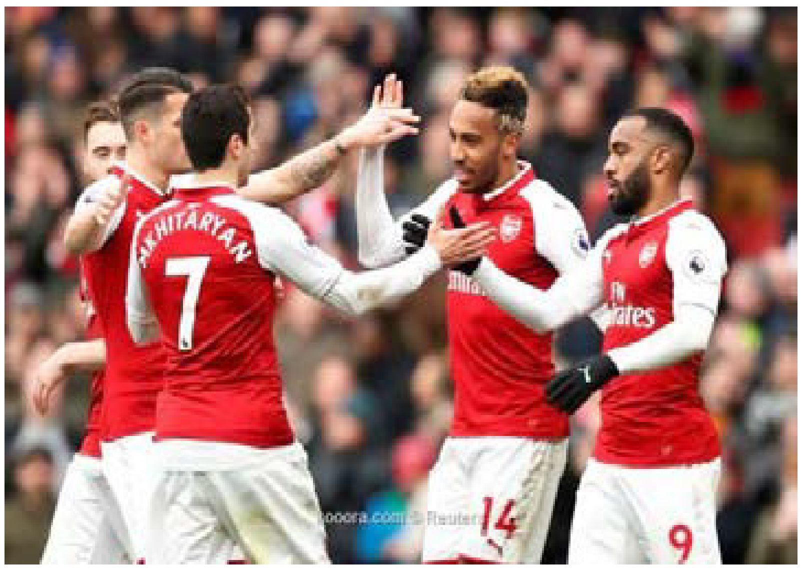

ዕንታት ብዝሓም ልተለዩ ለሀለ ጅግረ ፈሪቅ ቶሪኖ

እት ስታድዮም አልያንዝ ለገብእ ጅግራታት ርቦዕ ነሃየት ገዛይፍ ጅሽንቱስ ወርያል ማድሪድ፡ ቶሪኖ ምኖም ለቀልበ እግል ልትሐደር ሰበት ቴ፡ እት ትሩድ ጨቅጥ ክሩይ ሀለ።

እትሊ ጅግራታት ባየር-ሙኒኽ ምስል አሸቢልየ ባጽሑ ሀለ፡ እትሊ ጅግረ እግል ልትዐወት ለልትሰአየ ገዛይፍ ፍረቅ ሀዬ፡ ባየርሙኒክ፡ ርያል ማድሪድ፡ ወጁቨንቱስ እት ገብእ፡ ማን ሲቲ ወበርሰሎነ ክምሰልሁመ ሊቨርፑል ወሮመ ዮም አርቡዕ እግል ልትዋጅሆ ቴ።

ዚዳን፡ እግለ መተልህያይ ዲብ እንቴ ዐውቴታት ጃቅፍ ምነ ለዐለ መዲነት፡ ማሌ ክም መደርብ እንዴ ገብእ እቅቡለ ሀለ። ጁቨንቱስመ አስክ እለ ምነ እብ ቀላል ለኢልትረአው ፍረቅ እት ገብእ፡ እግል ነስእ ካስ ምነ ልትጻገም ለሀለ ፈሪቅ ጋብእ ሀለ። እት ሐልፈየ ሰለስ ሰነት ክልኤ ኢነት እት ካስ ደንጎበ እግል ልብጸሕ ምንመ ኢደቅበ፡ እትሊ ወክድ እሊ ምነ መተጃግሪዩ ፈሪቅ ናፖሊ እብ ፈርግ አርበዕ ንቅጠት መሬሕ ሀለ።

እት ካስ መዲነተ ወባካቴ ሀዬ ጁቨንቱስ ምስል ሚላን እት ካስ ደንጎበ እግል ልትልጸ እት ዮም 9 ማዮ ስታት ጸቡጥ እሉ ሀለ።

እትሊ ትልህያታት ሮናልዶ፡ 12ይ ጉሉ ሰጁል ሀለ። 117 ጎል ምን 148 ትልህየ እንዴ ረክበ፡ እት ጁቨንቱስ ሀዬ 7 ጎል ምን ሐምስ ትልህየ ጃቅፍ ሀለ።

ቻርሊ ቻፕሊን ምን ቱ?

ቻርሊ ቻፕሊን ኦሮ ምነ ሸህረት ብዝሕት ለረክበው ሙመስሊን ግርበት 20 ክፈል ዘበን ቱ። ህቱ ዎሮ ምነ ሑዳም እት ዘበንለ እምበል ክርን ለልትሸቈ ተማሲል ለመሰለ ወአስክ እለ ለኢልትመሸግ ቱ።

ቻርለስ ስፔንሰር ቻፕሊን ዝያደት ሸህረት ለረክበ እበ "ቻርሊ ቻፕሊን" ለለሸዐልል ዕበያት ንእሽ ዐቢቱ። አቡሀ ህቱ ወድ 12 ሰነት እት እንቱ እብ ሰበብ ደረር ክምረት ሞተ። እሙመ እብ ሕማም ዐቅል ትትዐዘብ ዐለት። ቻርለስ ምን ንእሹ እት ኖሱ እንዴ ተንከበ እግል ልትናበር አምበተ።

ለአወላይ ወቀዩ ህዬ እት መስረሕ እንዴ ዐርገ ምመስል ሰኒ እግል ልግበእ ወድ ሰማን ሰነት ክም ገብአ ነፈር ፍርቀት ሙመስሊን ገብአ። ህቱ ደረጀቱ እት ተምሲል ዶል ትወቀለ አስክ አሜሪከ ሳፈረ ወሰኒ እግል ልመሰል አስተብደ። እብለ መቅደረቱ ወመውህበቱ ህዬ እግል ዝያድ 75 ሰነት እንዴ ኢልትመሸግ አተላለ።

ገሌ ምን ሐቃይቅ ቻርለስ፦

- ቻርሊ ቻፕሊን እት 16 ኣፕሪል 1889 እት ዎልዎርዝ ሎንደን ብሪጣንየ ቀዴማይ ኣዶልፍ ሂትለር እብ አርበዕ ዮም ትወለደ።
- ህቱ ለወአላይ ሙመስል እትለ ናይለ ወቀት ለህይ መጋዚን ለዘህራ ቱ።
- ቻርለስ አርበዕ ዶል ሀደ
- ቻርለስ ሐቴ ዶል ሳልሳይት ጃእዘት ነሰአ
- ክምሰል አዶልፍ ሂትለር እንዴ ገብአ እት ግሬት ዲክታቶር መሰለ
- ጃእዘት ኦስካር እት ፊሊም "ዲምላይት" እተ ሑሰት ሙሰቀት ነሰአ።
- ናይለ ሸቀዩ አፍላም ጥባዐት እብ ዶልዶሉ እት ሆሊዉድ እት እንቱ በደ ምኑ አው ትሰረቀ።
- ገሮቡመ ሐቆ ሞቱ እንዴ ትሰረቀ ህቱ እግል ለአቅብል ምን ዓይለቱ ማል ብዙሕ ደፈዐ። ግናዘቱ ሐቆ 11 ሳምን እብ ሴርቀት አቅብር እንዴ ተሐንፈለት ትሰረቀት። ለሴርቀት ክምሰል ትጸበጠው ቱ ለትረከበት። ሐቆ እሊ ቻርለስ እት ሐንቴ 6 ፊት እት ሐንቴ እብ እስምንቲ ለትሸቀ ኮንክሪት ትቀበረ እሊ ህዬ ምን ብዕዳም ሴርቀት እግል ልትነጄ እንዴ ትበህላ ቱ።
- ቻርሊ ቻፕሊን እት አሜሪከ ነብር ወዲበ እት ሰነት 1953 እት ሐብስ ምንመ ዐለ ክሉ ረአሰኡ ጅንሰየት አሜሪከ እግል ኢትትሀየቡ ራፍድ ዐለ። ህቱ ዲብ ስዊዘርላንድ እተ ነብር እቱ ለዐለ ናይ ሐብስ ሰኒን እት እንቱ ዲብ ዲሰምበር 25 ሰነት1977 እት 88ይት ሰነቱ ሞተ።

ቻይነ፡ ለሬመ ጀስር በሐር ዲብ ዐለም ተአድሐር

ቻይነ፡ ዲብ ዐለም እብ ሪሙ ልጃገሩ ለአለቡ እት ረአስ በሐር ለትመደደ ጀስር አው ቢንቶ እግል ሸቅል ክምሰል አዳሌት ሐበረት። እብ አሳስ ሐብሬ አልጀዚረ፡ ለጀስር እግል ቻይነ ምስል ሆንግኮንግ ወማካር ለለአትራክብ እት ገብእ፡ እግል ብንየቱ ሰቡዕ ሰነት ነስአ ምነ። ለ55 ኪሎሚተር ሪም ለቡ ጀስር ዲብለ ባካት ሳድፍ ለዐለ መሐገዝ መዋሰላት ዲብ አርሀዮት እዴ ዛይደት እግል ተሀሌ ክምሰል ትቀድር ሰብ መዝ ቻይነ ሐበረው።

ለስስ መኪነት መጥ-መጦር እግል ለአጊስ ልቀድር ጀስር፡ አርበዕ ገለርየት ለሸምል እት ገብእ፡ እግል ብንየቱ ሐጺን ብዙሕ ክምሰል ጠልበ ተአመረ። እግለ ገብአ እቱ ብዝሐ ሐጺን ምስል ሮሻን 'አይፍል' ፓሪስ ዲብ ልትመጣወር እብ 600 ዕጹፍ ክምሰል ዘይድ ቻይንዩን መህንድሲን አፍሀመው። ቻይነ፡ ዲብ ብንየት እሊ እብ ረአስ በሐር ለልትዐዴ ጀስር ምን ቅያስ ወለዐል ማል አብዴት እንዴ ትበሀለት ዐገብ ትበጸሐ ምንመ ዐለት፡ ዲብለ ድዋራት ስርጉል ከደማት መዋሰላት ወእትሳላት ለከልቀ ሰበት ገብአ አህምየቱ ዝያደት ክምሰልተ ሰብ መዝለ ድዋዬሕ ለአፍህሞ። እብሊ ጀስር እሊ እት ክል ምዕል እብ ጌማም 40አልፍ መኪነት እግል ልትዐደየ መስኢት ክምሰል ህለ ህዬ ሐበረው። ብንየት ናይ እሊ ጀስር እሊ እግል ሆንግኮንግ ዝያደት መስሐለት እቅትሳድ ለለህይብ ክምቱ ህዬ አፍህመው።

ምናተ፡ ቻይነ ምስል ሆንግኮንግ ለተረደት ዕላቀት እንዴ አሰሰት እግል ንዛም ሕክም ዛቲ ናይለ አቅሊም እግል ኢቲኪዱ ፈርሀት ክምሰል በ ለሸርሐው ገሌ ምን ኔብረት ናይለ አቅሊም፡ ብንየት ናይ እሊ ጀስር እሊ ሰያስያይ ሀደፍ ክምሰል ቡ ሸርሑ። ዲብ ቻይነ ለህሌት ሆንግኮንግ፡ ዲብ ሰነት 1997 ምን እስትዕማር ብሪጣንየ እንዴ ትባለሐት ዲብ ሐን ሰያሰት "ሐቴ ደውለት ወክልኦት ንዛም" ትትመቃረሕ ክምሰል ህሌት ልትአመር።

ምን ዳያሪ

ቴክኖሎጂ ምስል በራአትነ ልጻመረነ ሀለ

ከፎ ትበው? አማንተ ከፎ ተአተብል ኢኮን ። ቴክኖሎጂ ወበራአትነ ሚአምጸአቶም እት ሕድ ትብሎመ ተሀሉ። እበ ገአት እለ ሂገ ለለአረሸድ እሰባት ብዞሕ ብዬ። እሊ እብል እት ህሌኮ ላኪን ቴክኖሎጂ ኢነፍዕ ወሓጃት ኢለአሳልጥ በህለቼ ኢኮን።

ያስር ለልትበህል መለህይ ክም ብዬ ሰልፍ ክሉ ደያሪዬ ተአምራ። ያስር እብ ኢንተርኔት ለተኣመረ ምስለ መልህየት ክምቡመ ምንዲ ኢትሰትሪ ቅዌት አለብኪ። ሐቆ ክም ህጅክ ወልኢክ ሰወር እብ ኢንተርኔት ማሌ ገጽ እብ ገጽ ትዋጅህው። ህጅከ እት ገጽ ላኪን ክመ ለእብ ቴክኖሎጂ ለትካሸነ እግል ልግበእ ኢቀድረ። ህጅከ በርጃን፡ ገጸ እብ ክሬማት ባዲ ወዕምረ ለከለስት ገብአት። ለዲብ ሻሻት ልትሃጀክ ምስለ ዐለ ወምን ቅሩብ እግል ልርአየ ልተምኔ ለዐለ ናይ አማን ህተ ኢኮን ። ሰዳይት ቴክኖሎጂ ተ። እብሊ ህዬ ክምሰለ ትጸበረየ ሰበት ኢጸንሐቱ ባተግባረ ጋብእ ሀለ።

አናመ ማሌ ለሀ፡ ቴክኖሎጂ እት በረአትቼ ጀረቤኒ። ዎሮት ነፈር እግል እርከቡ ሐዜ ሰበት ይዐልኮ፡ ክምሰል አተሰለ ዲብዬ ከረን ጋይስ ክም ህሌኮ አፍህምክዉ ወእት አስመረ የም ሸቅልዬ ገብአኮ ምኑ። ምናተ ሻርዕ አስመረ እት ሕድ ጀምዔነ ሐቆ ዐስር ደቂቀት እት ባካት እምባሳዶር ሆቴል ትራከብነ ። ህቱ ኣምንዬ ሰበት ዐለ ወእትሊ ሕሰይ እሊ ሰበት ኢስኤኒ ምንዬ ወለዐል ደንገጸ። አነ ላኪን ምን ድጋጽ እንዴ ሐለፍኮ ቀፉል ቀረብኮ።

ስርቅ እብ ቴክኖሎጂ ዎሮት ምነ እግል ዐለምነ እት ብቆት ካሪ ለሀላ ቱ። እት ኣሰየ እት አምዕል ዝያድ 6ሚልዮን ዶላር እብ ተክነከት ቴክኖሎጂ ልትሰረቅ እት ሀለ፡ እት አሮበ ፡ አሜርከ ወኣውስትራልየ ህዬ ምን ለዐል ዐስሮታት ቢልዮን ለልትዋገም ሐብሬ ወመሳጢር ልትሰረቅ። እግል መሰል ክም መአሰሳይ ዊክሊክስ ላቱ ጁልያን አሰንጂ ለወደየ በህለትቱ። እሊ ለረአው መሐልለት 3ይ ሐርብ እዲነ እብ ሸበካት(ሳይበር ዋር) ኢንተርኔት እግል ልግበእ ክምቱ ልትሃገው ሀለው፦ እት ልትበህልመ እሰምዕ ህሌኮ።

እብ ዓመት በራአትነ ወቀናዐትነ ቴክኖሎጂ ልትጻመሩ ክምሀለ ልትርኤከ። ሐሰት ወአትባዳይ እብ ሸበካት እት ትትለመድ ትመጽእ እት ህሌት፡ እግል እለ ትብዴ ለህሌት በራአት ለልትጸጸገግ ላኪን አለቡ። ለደግለለው አበው ወእማት ዔለበርዕድ እት ሀለው ዐድቴኬሌዛን ባጽሐ ህሌኮ እት ልብሎ ሰምዐት ልሙድ ገብአ።

ክርን ተሌፉን. . .

አነ፦ ሀለው

ሰሚረ፦ ከፎ ወዐልከ

አነ፦ መርሐበ ሰሚረ

ሰሚረ፦ አየ ህሌከ አነ እተ አካነ መዋዕድነ ማጽአት ህሌኮ

አነ፦ አነመ እተ ባካት ህሌኮ

ሰሚረ፦ እት እሰወ አካን

አነ፦ ባክለ ዐረባት ደሐን እርኤኪ ህሌኮ

ሰሚረ፦ አይወ አናመ እርኤከ ህሌኮ

ማዕሌሽ ዳያሪዬ ምስልኪ እት እትሃጀክ ወምን ቤት እንዴ ይእፈግር ወቅት መዋዕድ ተመ ዲብዬ።

ሚቱ ዳያሪዬ አፎ ግንሐት ጽፍዐት ተሐይሰ ገንሐኪኒ። ኣ. ሃ ለሐሰቼ ሰምዐክየ መስለኒ ። ለለአትፈክር ላኪን ላመ ምስልዬ ዉዕድት ዐለት ሐሳይት እብ ግብአታቱ። አነ ምን ቤቼ እንዴ ይእፈግር እብ ሐሰት ሱግ በጽሐኮ ወእርኤኪ ህሌኮ እቤለ ወህታመ ትርኤኒ ክም ህሌት ሐሴት እግልዬ፡ አኪድ ህታመ ምን ቤተ ፋግረት ይህሌት በህለትቱ። ወላሂ ቴክኖሎጂ እት በራአትነ ትጻመሬነ። ደሐን አምሲ ዳያሪዬ አዜ እት በዐል ታክሲ እግል አተሰልቱ ወናይ ዮም ተቅሪር ሐር አመጽኡ እግልኪ።

Moደ